

## ELŐFIZETÉSÁRA

Egész évre . . . 12 fill.  
Félévre . . . . . 6  
Negyedévre . . . 3

Bérmentetlen levelek  
csak ismert kezektől fogad-  
tataknak el.

Kéziratok nem adatnak  
vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyiltérben minden  
garmond sor díja 40 fill.

M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRA  
Hírlap-könyvtár  
Névtárcanapló

1900. évi. 27. sz.

## ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

## HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknek:  
Minden szó után 2 fill.  
Azonfelül bélyeg 60 fill.

Petítnél nagyobb, avagy  
diszetteknél, vagy körzet-  
tel ellátott hirdetések-  
ért természet szerint min-  
den négyesötöd centim. után  
6 fill. számítottatik.

Állandó hirdetéseknek ked-  
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldé-  
mények a kiadóhivatához  
intézendők.

## Bernáth Béla,

a mádi kerület országgyűlési képviselőjének  
a Képviselőházban Tokaj-Hegyaljánk érdeké-  
ben 1900. március 16-án tartott beszéde.

T. Ház! A földmívelési költségvetésben  
több rendbeli hathatós intézkedés foglaltatik,  
melyek, ha megvalósulnak, lényeges befolyással  
lesznek a közigazgatási bajok enyhítésére, gyó-  
gyítására.

A minister urnak tegnapelőtt a házban el-  
hangzott nagyszabású beszéde után nem akar-  
om a t. Ház türelmét hosszabban igénybe venni,  
csupá az ország szőlészeti ügyére vonatkozó  
néhány intézkedésekkel kívánok röviden foglal-  
kozni. (Halljuk! Halljuk!)

Az ország szőlészete az utóbbi években  
óriási léptekkel haladt előre, a mi azonban nem  
zárja ki azt, hogy figyelmünket s tevékeny-  
ségünket a nemzet közgazdaságának e fontos  
ágára ki ne terjesszük, mert hiszen még most  
is több megoldatlan kérdéssel állunk e téren  
szemben.

Igy pl. a talajvízviszonyok még nincsenek  
megállapítva, minek következménye, hogy az  
összes szőlőgazdák csak találomra ültetik be a  
szőlőterületeket, s ha nem a talajnak megfelelő  
alany kerül belé, a szegény gazda kezdheti a  
telepítést újból. Ezt közvetve és közvetlenül  
tapasztaltam a Tokaj-Hegyalján, a hol igen  
sokféle a talaj; nevezetesen van ott nyirok;  
lősz-ryolith, trachyt s ezeknek válfajai. Ezen  
különböző talajmeknek természetesen más-  
más a fizikai és kémiai tulajdonsága, minél fog-  
va ezen talajok egyikében az egyik másikában  
a másik rendszer válik be; így pl. a lőszta-  
lajban az oltvány-rendszer általában nem vált  
be, míg e hazai faj szénkénegezéssel szépen  
diszlik.

Továbbá a szőlőbetegségek folyton szapo-  
rodnak; újabbán ismét egy gombafaj keletke-  
zett, mely úgy a nemés, mit a vad tőke fején  
mint kidudorodás jelentkezik s innen lehuzódik  
a gyökérre, a mi a tőke elpusztulását vonja  
maga után, ily módon elpusztult tőkepéldányo-  
kat beküldtem a központi kísérleti állomáshoz;  
a vizsgálat kiderítette, hogy a tőkét a cupri-  
nus nevű gomba ölte meg, de a védekezés  
módját ez ellen még nem ismerik s nem is  
ismerhetik, mivel a hiányos berendezés miatt

minden oldalon intenzív kísérletezéseket nem  
is eszközölhetnek. A mind nagyobb arányokban  
terjedő lisztharmat elleni védekezésre nézve  
is eltérők a vélemények; sokan az Aschenbrand-  
féle port tartják a legtekélyesebb védelmi szer-  
nek, holott egyik szakértő a szegedi szőlészeti  
és borászati kongresszuson oda nyilatkozott,  
hogy az Aschenbrand-féle por még nincs tökéle-  
tesen kipróbálva s ez idő szerint a lisztharmat  
ellen a legjobb védelmi szernek a kénporaszatot  
tartja, mert nem szükséges, hogy a kénpor a  
növényre tapadjon, mivel a kén a levegő éle-  
nyével egyesülve ezen vegyi folyamat által hat  
a lisztharmat pusztítására. Ezen vitás kérdések  
eldöntése is a kísérleti állomásra vár. Igen ki-  
vánatos tehát, hogy a központi kísérleti állo-  
más mielőbb kibővítsék, hogy a reá háramló  
feladatoknak minél tökéletesebben meg tudjon  
felelni. E mellett elkerülhetetlenül szükséges,  
hogy a vidéken, különösen a Tokaj-Hegyalján,  
szintén állítsanak fel ilyen kísérleti állomások,  
melyeknek feladata leszen a szőlészeti terén elő-  
forduló s a Tokaj-Hegyalja speciális viszonyaira  
vonatkozó jelenségek megfigyelése.

Igen nagy fontossággal bír a jégvihar te-  
lepek felállítására is, mert az eddigi kísérletek  
Stájer-, Dalmát- és Olaszországban, sőt minálunk  
is úgy látszik, hogy be váltak. Stiger Albert a  
Stájer-Windisch-Feistritz polgármestere, 1896. év-  
ben felelevenítette a viharágyzás ósrégi szoká-  
sát; a mozarat hangtölesérel tökéletesítette, mely  
találmány a lövés alkalmával oly erős légörvény-  
gyűrűt fejleszt, hogy ennek mechanikai ener-  
giája egész 1500—2000 m. magasságig hat fel.  
Az eredményekről 1899. évi november hó 6. és 7.  
napján Felső-Olaszországban a Casale-Monferato-  
ban tartott kongresszus számolt be s kimon-  
dotta, hogy: a viharágyzással jó eredményt  
ígérő utra léptek a jégeső elhárítása fontos  
problemájának megoldásában. A tudomány erre  
nézve kellő alapot ugyan még nem szolgáltat,  
de a kísérletezések azt igazolják, hogy vala-  
hányszor az ágyzást kellő időben s nagyobb  
területen kezdték meg, a lövöldözés alatt a vil-  
lámlás és mennydörgés megszűnt és a jégeső  
elhárítása sikerült; s ha esetleg jég képződött  
is, az hóval vegyes és oly puha volt, hogy nagy  
kárt nem tehetett. Felső-Olaszországban eddig-  
elé 3000 telep működött s a kedvező eredmény  
folytán, melyet ezekkel elértek, hallomás szerint  
ez évben már 10.000-re akarják a telepek szá-

mát emelni. Ezen tapasztalatok és több meteo-  
rologus nyilatkozata megerősít minket azon  
hitben, hogy a vihar elleni ágyzással megtaláltuk  
végre a módot, melylyel szőlőinket a jégkár ellen  
megvédeni képesek leszünk.

Minthogy a biztosítás terén a díjtételek  
szerfölötti nagysága miatt célt nem érthetünk  
(Igaz! Ugy van!) s eddigelé szövetkezeti uton  
sem biztosíthatunk termésünket a jégkár ellen,  
nem marad egyéb hátra, minthogy mi is szom-  
szédaink példáját követve, a jégvihar ágyzás-  
hoz folyamodjunk s ily nemű telepeket minél  
nagyobb számban felállítsunk. A minister ur —  
élismeréssel legyen mondvá — ezen ügyet is  
szokott lelkesedéssel karolta fel, a mennyiben  
szakértőt boesát ama szőlőbirtokosok rendelke-  
zésére, a kik ily telepeket felállítani óhajta-  
nak, továbbá az állami szőlőkben szintén állít-  
tat fel ilyen telepeket, s ezen ügy szakzerű  
tanulmányozása céljából meteorológust küldött  
ki Stájer- és Olaszországba. Megjegyezni kívá-  
nom még azt is, hogy ezen célra külön löport  
gyártanak s azt jutányos árban boesájtják a  
szőlőbirtokosok rendelkezésére. Allítólag kilója  
35 kr.

De mivel a szegényebb községek ily tele-  
pek felállítását saját erejükből eszközölni képe-  
sek nem lesznek, felkérem a minister urat,  
hogy e telepek felállítását a hol szükséges, még  
állami segélylyel is támogassa. Megnyugvással  
vettem ki a minister ur beszédéből hogy a kis-  
gazdák érdekét oly melegen karolta fel, de  
mindazonáltal óhajtanék tartanám, hogy a  
minister ur a kis-szőlőgazdák felsegélyezésére  
több szőlőtermelési anyagot boesátana ingyen  
kiosztásra; mert a társadalmi erőket hazánk ja-  
vára minden áron, még annyi áldozatok árán is,  
meg kell tartanunk, s nem szabad megenged-  
nünk, hogy ha bennük a szőlőtelepítésre a  
jóakarát és képességet meg van, szegénységük  
folytán kénytelenek legyenek kivándorolni vagy  
pedig existenciájukat elvetve, elpusztulni. (Igaz!  
Ugy van!)

Fel kell itt még említenem a szegedi I.  
országos szőlészeti és borászati kongresszusnak  
ama határozatát, mely szerint az állam és  
egyesek által termelt karók értékesítésére köz-  
ponti elárúsító telepek volnának létesítendők.

Felhívom a t. minister ur figyelmét a sze-  
gedi országos szőlészeti és borászati kongres-  
szus határozataira.

## TÁRCA.

## Rómáig — meg vissza.

(A magyar görög katolikusok római zárandokutja)

A „Zemplén” eredeti tárcája.

Írta: Bihary Emil.

(2. folytatás.)

Midőn február hó 12-én megkaptuk az or-  
szágos bizottság elnökétől az uti programot s a  
program szerint március hó 4-én, vasárnap i-  
napon, mindenki délután 1 órakor a bpesti Köz-  
ponti vasuti pályaházban megjelenni köteles  
volt: a magyar hazában a szélrózsa minden irá-  
nyából megindultak a zárandokok. Mi zemplé-  
niek már a múlt hó 3-án indultunk el hazulról —  
éspedig a szinnai járásból utazók, miután reggel  
sz. misét mondottunk s a zárandokok meg a  
hívók egy része hallgatta, elbucuszván szerette-  
inktől kocsiara ültünk, s ki 30, ki 40—50 kilo-  
métert megtéve tengelyen Homonnára érke-  
tünk. Homonnáról d. u. 4 óra 48 perckor in-  
dultunk el Budapest felé. Azt hittük, hogy Ho-  
monnán több zempléni zárandoktárral találko-  
zunk, de sajnos sem a homonnai sem a sztrókai  
és a varannai járásból nem ment egy zárandok se!  
Minden állomáson néztük, valjon honnan s kik  
szállnak fel mint zárandokok, de bizony egész  
Szerencsig nem volt szerencsénk zárandokhoz.  
Nem tudtuk elképzelni, mi lehet az oka hogy  
Zemplénből oly kevesen mennek, de azzal vi-

gasztaltuk magunkat, hogy tán már elmentek,  
vagy csak a vasárnap reggeli vonattal fognak  
menni, s miután a szerencsietek nagy éljennel  
üdvözöltük a vagon ablakából, a vonatvezető  
trombitájára mi is behúztuk fülkénk ablakainak  
függönyeit s álomra hajtottuk fejünket, hogy  
Budapesten frissen ébredhessünk fel. Szerencsés  
és Budapest között éjjeli utazásunk alkalmával  
mi történt nem tudjuk, csak a központi pályahá-  
zban kiszállva láttuk, hogy az a vonat, mely  
minket hozott egy végtelen hosszúnak látszó  
hársorból van, melyből csak egy özlött a  
magyar zárandokok nagy serege, borsodiak vol-  
tak nagyobb részt. Zempléni uri emberekkél  
azonban ekkor sem találkoztunk. A pályaházból  
kimenve siettünk átöltözködni, hogy templomba  
mehezzünk misét hallgatni; lévén vasárnap az  
nap.

Tudomásunkra esvén, hogy az egyetemi  
templomba lesz gör. szertartású misé, hát a za-  
randokok egy nagy része oda sietett, s esaku-  
gyan két görögszertartású misét is hallgathat-  
tunk. Délelőtt aztán még megnéztük a látni-  
valókat s hiveinknek megmutattuk a nevezete-  
sebb épületeket, szobrokat. Az új országház  
rendkívül meglepő hatással volt a falusi gazda  
népre. Érdekes megjegyzése volt egy 70 éves  
öreg gazdának ama kérdésemre, hát hogy tes-  
szik az új országház, aki így felelt: „Szépnek  
nagyon szép, a világon már nem is lehet szebb;  
de hát minék építenek olyan nagyszerűen szé-  
pet, mikor szegények vagyunk s ha már építeni  
akartak valami nagyon szépet Budapesten, hát  
akkor inkább templomot építettek volna.”

A szobrok közül leginkább tetszett a fa-  
lusi gazdáknak Petőfi Sándor szobra, s midőn  
megmagyaráztuk nekik hogy ki volt Petőfi s  
miért emeltek neki szobrot, azt felelték, hogy:  
„megérdemelte, csak az kár — ugymond — hogy  
nem hamarabb töröltetett el a jobbjátság.” Deák  
Ferenc szobrára az volt az egyszerű falusi em-  
berek kritikája, hogy „erős ember lehetett” lát-  
ván óriási testét. Tetszett a Baross szobra is s  
dicsérték, hogy „okos ember volt, mert olesón  
lehet vasuton járni.”

Délutáni 1 órakor már csak úgy hemzse-  
get a központi pályaházban a sok zárandók.  
Nagy plakátokkal hirdették, hol kell gyülekezni.  
Mi is hát lementünk a III-ad osztályu étterem-  
nek erre elkülönített helyére. Két nemzeti színű  
karszalagos fő és 14 alrendező várta a záran-  
dokokat. A 14 alrendező mind gör. kat. egye-  
temi hallgató volt. Ekkor látták a rendezők,  
hogy az 510 zárandók egyszerre különvonaton  
nem mehet el, rögtön intézkedés történt, hogy  
azokon kívül a kik már reggel elutaztak, délu-  
tán a II-od osztályuak a rendes gyorsvonattal  
3-kor, a többiek a különvonattal 3 ó. 15 perckor  
utazzanak el. Itt kaptuk a zárandokok nyom-  
tatott névjegyzékét is. Érdekes volt nézni, amint  
egyes jó barátok, egymást rég nem látott iskolatár-  
sak egymást üléssel s csókkal üdvözölték. Az  
ismerősök mindjárt csoportokat képeztek s el-  
határozták, hogy együtt utaznak s együtt tarta-  
nak az utazás alatt. S ez jó is így, mert bizony  
hosszu utat csak jó ismerősök s kedves baráti  
körben élvezetes megtenni. Mi is kerestük a  
zemplénieket első sorban, aztán az eperjesieket,

Állandó sérelmet képez, különösen a kis szőlőbirtokosoknál, a boritaladó, mely szerint még a termelőnek is adót kell fizetni azon bormennyiség után, melyet évenként elfogyaszt. Ezen intézkedés annál sérelmesebb, mivel az 1898: XVIII. t.-c. alapján Horvátországban a szőlősgazdák a házi szükségletre kívánt bormennyiség után boritaladó fejében mit sem taroznak fizetni, miért is kívánatos volna, hogy az 1892: XV. t.-c. rendelkezései a szőlősgazdákat illetőleg módosítottatnának.

Az is nagy baj, hogy eddig a szőlősgazdák adómentesen főzhetek szeszt a törkölyből; most az 1899: XX. t.-c. alapján megvonatik tőlük, a mi miatt a törkölyt kellőképpen értékesíteni nem képesek.

Helyeslem a minister urnak a költségvetés indoklásában foglalt azon intézkedését, hogy a magyar agrár- és járadékbankkal létesített szerződés szerint utóbb nevezettnek a kezelési költségénél származó fedezetlen hiány, illetőleg veszteség pótlásul 1899—1903. évekre terjedőleg évenként 60.000 korona általános-összeget fizet, mert ezáltal módot nyújtott a banknak, hogy a szőlőfelújítási kölcsönöket tovább folyósíthassa s így a szőlőfelújítás nagy munkája meg ne akadjon. E téren figyelmébe ajánlanám a t. minister urnak, hogy hasson oda, hogy a szőlőkölcsönkötvénybe árvagyont is befektetessék, mert ezeknek értékesítésénél az a baj, hogy nem igen veszik és ha a hazai árvaszékek-től ezeket vennék, mert hiszen a szőlőkölcsönkötvény ép oly biztos, mint egyéb papír, azáltal, hogy az árvagyont is befektetnék szőlőkölcsönkötvénybe, e papírok jobban volnának értékesíthetők.

Itt azonban két igen fontos körülményre kell az igen t. minister ur figyelmét felhívnom. Ohajtandó volna ugyanis, hogy az agrár- és járadékbank a szőlőkölcsönöknél szokásban lévő számla-rendszert megváltoztassa oly módon, hogy a szőlőkölcsönt élvezők a törvény által koncedált lehető legjutányosabban jussanak a kölcsönhöz. Az is nagy terhet képez a szőlőtulajdonosokra, hogy ha a hat év letelte előtt kénytelen a kölcsönt — pl. eladás esetén — visszafizetni, akkor a felvett összeg után a törvény értelmében az árfolyamvesztést is tartozik viselni.

Ennek beigazolására egy konkrét esetet hozok fel. Egy szőlőtulajdonos, a ki 1897. június 28-án 6000 korona tényleges kölcsönt kapott, szőlőjét azonban időközben eladta, kénytelen volt 1900. január 30-án, a leszámolás alkalmával 489 korona 19 fillér árfolyamvesztést fizetni. Ez a teher t. Ház igen megdrágítja a kölcsönt, a szőlőbirtok értékét pedig leszállítja.

Végül még a bor értékesítéséről is akarok néhány szót szólni (Halljuk! Halljuk!) Mai napság a borüzlet mindenütt pang; a termelők nem tudják boraikat eladni, a mit első sorban a pénzhány okozhat, miért is oda kell hatni, hogy pinceegyesületek és borértékesítő-szövetkezetek alakuljanak. (Helyeslés balfelől.)

Ezáltal segítve lenne a kisgazdákon, mert a szövetkezet esetleg előleget is adhatna nekik s így nem jutnának abba a kényszerhelyzetbe, hogy termésüket, fáradságos munkájuk jól kiérdemelt eredményét, olcsó áron legyenek kény-

a kik legközelebbi testvéreink. Bizony sajnálatos kell megörökitenem, hogy Zemplénből egyetlen egy világi uri ember se volt, a papok közül is csak 6-an, névszerint: Miklóssy István ujhelyi, Grigássy Mihály tokaji, Sztecsovic Miklós tolevari, Gójdics János zuellai, Bihary Emil pesolinai és Kapisinszky Emil bruszniczei lelkészek. Igazán rosszul esett ezt tapasztalunk, hogy a „vezér“ vármegyében, Zemplémben, nem sokat törődnek a magyar liturgiával!

A váróteremben festői volt a nagy társaság, melynek nagyobb része derék magyar földmives gazda volt. Sok szép uri hölgyet is volt szerencsénk láthatni, akik nem rettegtek a farsztó zarándokuttól. Az indulás előtt a nagy társaságban megjelentek a zarándoklat egyházi vezetői: Vályi János dr. eperjesi és Firczak Gyula munkási püspökök, s világi vezetője Szabó Jenő főrendiházi tag. A zarándoklat vezetőit lelkes „éljen“-nel üdvözlöttük s a nagy közönség kitüntető figyelemmel s tisztelettel viseltetett a zarándoklat vezetői iránt, a kik szeretetteljesen társalogtak a zarándokokkal mind addig míg a rendezők harsány hangja el nem kiáltotta: „Indulás! Hölgyeim, uraim: beszállani!“ Milyen nagyszerű zürzavar a beszállás ilyenkor! Mindenki utazó társát keresi, nevét kiáltja, hogy egy kupéba összeverődhessenek. Végre elhelyezkedtünk s dobogó szívvel elindultunk édes magyar hazánk szívéből, a fővárosból.

A gyorsvonat pont 3 órakor robogott ki, utánunk nemsokára a különvonat, hogy elvigyen minket a haza véghatáráig — Fiuméba.

Nem akarom a zarándokok neveinek közlésével kedves lapunk hasábjait elfoglalni, hisz

telenek elpocsékolni. Ily szövetkezeteket azonban — amint az eddigi kísérletezések is bizonyítják — nagymérvű állami támogatás nélkül létesíteni alig lehet, mert a szőlősgazdától, a kiknek nagy része a roppant nagy telepítési költségekkel küzd, nem várhatjuk, hogy a pinceegyesületek megalakításához nagyobb mérvű anyagi áldozatokkal járulhassanak.

Az is nagy hátrány, hogy az 1899. XXV. t.-c. alapján a termelő 50 liternél kisebb mennyiségben engedély nélkül bort nem adhat el s így különösen tokaji aszubort alig árusíthat el. De a boreladás mostani pangásának más még sokkal fontosabb oka is van, t. i. az olasz boroknak tömeges beözönlése. (Igaz! Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalon); jövőre minden eszékelt fel kell haználni arra nézve, hogy az olasz borok importálását a vám tetemes fel-emelésével megakadályozzuk. (Élénk helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon); mert hisz a jövőben olasz borra már nem lesz szükségünk, amennyiben magunk is képesek leszünk fogyasztási és kiviteli szükségleteinket kielégíteni. Mig mi a mi boraink után Német- és Oroszországban szerfelett magas vámot fizetünk, addig az olasz borokat 3-50 írt vám mellett engedjük be az országba. (Igaz! Ugy van!) Pedig jól tudjuk, hogy mily nagy pénzáldozatba kerül a szőlő felújítása, a forgatás, a drága oltványokkal való beültetés stb., mennyit kell küzdeni, mig abból jövedelem vehető ki, minden oldalról ellenség fenyegeti a fiatal telepet: a drótféreg, peronospora, lisztharmat, szőlőmoly, coprimo-féle gombabetegség, a rothadás különféle nemei; hát az elemi csapások: fagy, jég, víz s e mellett a minden nappal megdráguló mű műveltetési költségek; szüret után előállnak a pincekezelési kiadások, s ha a gazda borát nem tudja kellő áron eladni, megakad a gépezet, drága kölcsönhöz kell folyamodnia, a mi napról-napra növekedvén, előbb-utóbb tönkre kell mennie. Az is nagy baj ránk nézve s borkivitelünket igen megnehezíti, hogy Ausztriában a mesterséges borok előállítására meg van engedve.

A felsoroltak eléggé bizonyítják, hogy az olasz bor beözönlése mily nagy közgazdasági kárral jár s bizom kormányunk bölcseségében és hazafiságában, hogy minden eszközt fel fog használni arra, a mit a minister ur már tegnapelőtti beszédében is jelzett, hogy a mostani állapot megszüntetessék; ez alkalommal e tárgyban határozati javaslatot nem óhajtok benyújtani, de kérem a minister urat és a kormány összes tagjait, hogy ne engedjék, hogy az olasz vámszerződés lejártakor az olasz borvám ily alacsony díjtételekben állapíttassék meg, mert ezáltal a már szépen megindult s nagy költséggel felújított szőlőkultúránkat tönkre tennék. (Helyeslés balfelől.)

Mindezek után elismeréssel adózom a földművelési miniszter urnak, a ki közgazdaságunk érdekeit melegen szíven viseli, a ki ügykörét igaz érdeklődéssel karolja fel és e téren igen sokat tesz, és bizom benne, hogy a szőlészeti érdekében még fokozatos tevékenységet fog kifejteni. Ezért a költségvetést általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadom. (Élénk helyeslés a jobb- és baloldalon.)

az külön lenyomatva is megjelent s a ki érdeklődik eziránt, az csak egy levelezőlapon kérje meg az országos bizottságot s megküldik neki; de azt mondhatom, hogy a magyar gör. katolikusok színe-java volt együtt, a kik elmaradtak azokat is csak vagy valami hivatalos kötelesség, vagy betegség tartott a vissza.

Itt megengedi a kedves olvasó, hogy egy kicsit önzök legyünk, mert megemlítem, hogy Rómáig nyolcan utaztunk együtt, és pedig régi jó barátok s megfogadtuk, hogy utolsó percig hívek leszünk egymáshoz Miklóssy István az ujhelyi pap, Hodobay Andor homrogdi, Rojkovic Sándor heckereszturi, Ladomérszky Lajos boesköi lelkészek mint a szomszéd megyéből való, Vojtovits József dr. eperjesi tanár, szoboszlai Pap István, özv. Hunyadiné grófné 6 excellenciájának a titkára, Gójdics János zuellai és Bihary Emil pesolinai lelkészek. Hívek is voltunk egymáshoz mindvégig s oly élvezetes utazása aligha volt más zarándok-csoportnak. De Rómából visszajövet csak heten maradtunk, mert Hodobay előbb utazott el, s minthogy csoportunk csupa humor, éle és jó kedv volt el is neveztek minket „a 7 gonosz“-nak, természetesen a szó nemes értelmében.

Budapestről elindulva bámultuk a dombhullámos Dunántúlt; nappal azonban csak Dombóvárig érkeztünk, aztán sötét, hideg, havas éjszaka ért bennünket. Gyékényesnél a Magyar- s Horvátország határán már lehangoltabbak lettünk, mert a havazás s vihar mindinkább dühöngeni kezdett, s így fáztunk a Karst hegységben való átutazástól.

## Levél a szerkesztőhöz.

Ungvár, 1900. márc. 26.

Tekintetes szerkesztő ur!

Kedves barátom!

F. hó 25-én a b. lapod hasábján „Caveant consules“ cím alatt megjelent szerény véleménynyilvánításomat oly megjegyzéssel voltál szives kisérni, melyre reflektálnom kell, már csak azért is, nehogy valamiképp a t. olvasóközönség előtt azon gyanuba essem, mintha vármegyénk pénzüntéteit nem eléggé ismerném és ellenük állást foglalni szándékomban lett volna; úgy hiszem, hogy mint e vármegyének szülöttje — mire büszke is vagyok — és régi hű embere, eléggé ismerem ezeket az intézeteket és kétségbe sem vontam soha ezek reális alapjait, sem pedig ezek élén álló egyének buzgóságát, szakértelmét és meggyőződését, hogy éber figyelemmel kísérik az üzletek menetét és kellő súlyt fektetnek a szükséges ellenőrzésre is.

En, k. barátom, nem elégszem meg azzal, hogy szűkebb hazámban rendben van a széna és egészséges viszonyok uralkodnak; én azért ajdulok fel, mivel másutt nincsen így és édes drága hazánk számos vidékén már évek óta mutatkozik oly beteges állapot ez üzletágban, hogy félt, miszerint járványossá válik, mi nemzetgazdasági szempontból közömbös nem lehet.

Nagyon jól tudjuk, hogy „exempla trahunt“ és miután a jó régi erkölcsökben gazdag világ dekadenciában van, aszkóiban szenved és a fellejtés emeli ezerfejtü hydráját: minden egyes polgárnak, de leginkább főtevényezőinek kötelessége felszólalni és sürgetni, hogy e tarthatatlan állapotoknak meg kellő időben való megszüntetéséről gondoskodjanak. Ezeknél fogva mult cikkemben azt írtam: „Tisztelet azonban a sok kivételnek, a reális alapokon nyugovó és igaz prudenziával vezetett intézeteknek. Ó hozzájuk fordulok tehát, nyujtsanak segédkezet e visszas állapotok megállítására stb.“

Összetett kézzel nem nézhetjük tovább e folytonos sütyedést, a közérdek, a közmorál ellen vétkeznünk! A kereskedelmi törvény revisiója és állami felügyelet kérésig ugyan, de benső meggyőződésem, hogy noha kézzel-lábbal védekeznek ellene, már nem messze van azaz időpont, midőn szükségességét be fogják látni és a közérdek az egyéni érdek fölé fog emelkedni!

Isten veled, k. barátom, ne ítélj el, hogy oly fekete színben tüntettem elő ez ügyet. Legyetek, a t. olvasóközönség, valamint te is, elnézők az igazi jóakarattal sugalt érzéseim ki nyilatkozásából eredtek.\*

Fogadd baráti üdvözlőmet és kézzszorító-somat, melylyel maradtam

baráti hived:

Thomán Dávid dr.

## Pénzüntéteink reformja.

Mád, márc. 29.

Egy vidéki pénzüntézetnek a nála elkövetett valóban hallatlan visszaélések miatt történt összeroskadása után ismét Thomán dr. ur az,

\* Megnyugvással vesszük tudomásul t. barátunk enuciációját. Szives üdvözlőnk! Szerk.

Utközben egy kedves epizód is volt, mert Körösön Drahobeczky Gyula gör. k. püspök szívélyesen üdvözölte a magyar zarándokokat. Horvátország olyan hatalmas „éljen“-t még nem hallott, mint ekkor hangzott el.

Zágrábban éjjeli 11 órakor kedélyesen megvacsoráltunk, s neki indultunk a Karst-hegységnek. Két gőzmozdony húzta s tolt a vonatot, mégis lassan haladhattunk a nagy havazás miatt, egyszer a nyílt pályán meg is állt a vonat. Végtelenül ijesztően szép volt a kép, ha az ember a vasúti kocsik ablakából akkor kinézett, mikor a gőzkazán kéménye nagyokat fújt s tüzet okádott, bevilágítván az egész tájat, s mi rémülve néztük a hófedte borzasztó hegyeket s mély völgyeket. Egyszer már az hirtelt, hogy elakadt a vonat, a hókével nem tudnak boldogulni. Csak úgy hullott a hó s tombolt a vihar. Végre mégis megláttuk a tengert és 3 órai késéssel Fiuméba érkeztünk.

Fiumében lenni s március hó 5-én dide-regni, valami hihetetlen. Pedig igaz volt. Iszonyu hideg éjszaki szél kergette az ember arcába a havat, s mi kik itthon a Kárpátok alatt azt hittük, hogy már Fiumében elolvadunk a hő-ségtől, nagyon-nagyon csalatkoztunk, s akik könnyen voltak öltözve, siettek Fiuméba maguknak meleg köpönyegeket venni.

Szánalommal néztük a fumei kikötőből Voloska, Abbázia, Cirkvenica hóborította fűrdő- és üdülőhelyeit. A szegény betegek kénytelenek voltak bundákba burkolózni.

Fiumében rövid ideig tartózkodtunk, legfeljebb vagy 3 órát, mig pénzt váltottunk s megreggeliztünk. E közben a bóra mindjobban kezdett

Folytatás az I. mellékletben

ki a „Zemplén“ mult heti számában „Caveant consules!“ cikkében megkondítja a vészharangot és egyben a pénzintézetek tervezett reformálásának megvalósítását sürgeti.

Mint cikkirő urnak mult évi ily irányu felszólalására is volt alkalmam és szerenésim kifejtetheti: magam is feltétlen hive vagyok a pénzintézetek társadalmi uton való reformálásának, a melynek megvalósítása érdekében külföldben is már évek óta állók a küzdők sorában; de határozottan hibának kell minősítenem és helytelenem — most éppen úgy, mint tavaly, — ha az ily, ámbár felette sajnós és megdöbbentő eseteket ugyszólván generalizáljuk és alarmirozzuk a közvéleményt.

Véleményem szerint ily sajnós eseteknek nem szabad egyedüli kiindulási pontunkat képeznie a reformálás nagy horderejű kérdésében, annál kevésbbé, mert nem pillanatnyi behatások alatt kell és lehet cselekednünk, mert ez az ügy közgazdasági viszonyainkat oly közelről érintő eminens jelentőségű kérdés, melyet csak a legnagyobb gondos körültekintéssel, a viszonyok melyreható mérlegelésével és higgadt megfontolással lehet számolnunk.

Eppen ezért cikkirő úrral a pénzintézetek megítélés tekintetében most sem érthetek egyet, mindannak dacára, hogy most már — és ezt örömmel konstátálom — óvatosabb cikkelyben és nem itéli el in „Bausch und Bogen“ az összes pénzintézeteket, ha nem koncedálja, hogy van azok között sok kivétel (sic) melyeknek alapja szolid és realis.

No hát, igen tisztelt uram, közgazdasági viszonyaink bizony véghetetlen siralmasak volnának, ha a realis alapon nyugvó pénzintézetek a kivételek közé tartoznának. Az ily nyilvánított felfogás valóban többet árthat a pénzintézetek ügyének, mint a mennyi hasznot a reformálástól egyáltalában várhatunk.

De hála istennek viszonyaink nem ily kétségbeesztők, én azokat nem látom oly felette sötét színben és nem itélem meg oly pesszimistikusan, mint a t. cikkirő úr és én megfordítva állítom fel a tételt — mert ez nézetem szerint sokkal közelebb áll a valósághoz — hogy kivételt képeznek azok az intézetek, a melyek nem realis bázison alapulnak.

Nézetem szerint azonban a szörványosan előforduló visszasságok és szabálytalanságok is — és e tekintetben cikkirő úrral teljesen egyetértek — mulhatatlanul és elodázhatatlanul szükségessé, sőt köteleességünké teszik a pénzintézetek reformálását.

Szükséges ez egyrészt a nagy közönség, de másrészt az intézetek saját, jól felfogott érdekének megóvása szempontjából is. Es sajátosság, hogy az intézetek, vagy azok vezetői az utóbbi körülményt nem látják be és e szempont, úgy látszik, soknak egészen kikerüli figyelmüket.

Tulajdonképp köszönettel tartozom Thomán dr. úrnak b. cikk közléseért, mert nem lehetetlen, hogy az a vármegyénkben is indított mozgalomnak egy lökést ad előre.

Thomán dr. úrnak, — ki ugylátszik meleg érdeklődéssel viseltetik a pénzintézetek reformálásának ügye iránt — bizonyára nem kerülte ki figyelmét az az akció sem, melyet a reformok megvalósítása érdekében vármegyénkben indítottunk — nem kerülte ki figyelmét,

dühöngeni, úgy hogy a „Villám“ gőzhajóra a közönség nem is akart felmenni. Végre is mit tehetünk „beszállottunk“ s d. e. 11 órakor neki indultunk a nagy tengernek. Még egyszer Istennek, szűz Máriának s őrangyalainknak ajánlottunk magunkat. Bár borzasztóan ringatta hajónkat a bóra, s a fiemeiek is megijesztettek, hogy bajos lesz az utazás, mi mégis bizva a tengerek s viharok parancsolójában, elindultunk. Csak most vettük észre, hogy előttünk egészen ismeretlenek nagyszáma kísérte ki zarándoklatunkat s már kint voltunk a tengeren még mindig hallottuk az „éljen“-t s láttuk a kendők s kalapok integetését.

Valami rendkívüli hatással van arra, aki először utazik a tengeren. S valóban főséges egy látvány a mérhetetlen víztömeg s a végtelennel látszó víztükör, kivált most mikor a szél felkorbácsolta volt s a hullámok meg a habok messziről úgy mutattak mintha jégtáblák usztak volna a tengeren. A tenger egyre jobban kezdett nyugtalanodni s hajónk erősebben himbálózni. Már fél 12-kor néhány gyengébb idegzetű utas (első egy hölgy volt) sápadtan vonult vissza s rövid idő múlva kitört rajtuk a tengeri betegség. Nekem, hála Istennek, még ekkor nem volt bajom. Délután 1 órakor Cherso szigete mögé hajóztunk, mert már nagyon veszedelmessé lett a tengeri ut, s a hasonló nevű városka mellett ki is kötöttünk. Cherso városka Ausztriához tartozik s pedig Istria tartományhoz, lakosai olasz halászok. Igen csunya nép. A városka egészen olasz módra, girbe-görbe

hogy én, mint az e tekintetben egybehívott értekezlet előadója, mily indokolással és szilárd meggyőződéssel foglaltam állást a reformálás mellett; de az értekezlet egyelőre csak az általam proponált érdekképviselet megteremtését határozta el, a minek kivételére bizottságot küldött ki.

En ebbe örömmel megnyugodtam, mert ezt az első lépésnek tartottam a kitűzött közös cél megvalósítása felé, még pedig azért, mert a határozatban kimondott az is, hogy a létesítendő érdekképviselet lesz majd hivatva a tervezett reformok felett dönteni és azokat életbeléptetni.

A pénzintézetek között is már mindinkább tért hódít a reformálás elodázhatatlan szükségességének elismerése — és ha ezt az eszmét a pénzintézetek tényleg meg akarják, a mint előbb utóbb meg is kell valósítaniok: akkor arra kell törekedniök, hogy azt társadalmi uton tehessék, nehogy — más módon — az önrendelkezés feltéve őrzött joga csorbát szenvedjen és megnyirbáltassék.

A reformok életbeléptetésével tehát elvégre komolyan kell foglalkoznunk, mert az e tekintetben való késlekedés nagy hátrányára lehet mindannyiunknak, mert ez esetben éppen az fog bekövetkezni, a mitől a pénzintézetek legjobban idegenkednek: a törvényhozás beavatkozása és az állam gyámkodása!

Wetterschneider Miksa,  
takarékpénztári vezértitkár.

## Vármegyei ügyek.

**Rendkívüli közgyűlés.** A t. vármegyei bizottsági tagjait rendkívüli közgyűlésre hívta egybe főispánunk ömeltósága S.-A.-Ujhelybe, a f. hó 19-ére. A rendkívüli közgyűlésnek 1-ső tárgya a vármegyei tisztviselők, segéd-kezelő-és szolgaszemélyzet fizetésemelése céljából a f. évi febr.-i rendes közgyűlésen kilitásba helyezett 20%-es pótdó megszavazása és még két közérdekű, a dolog természeténél fogva igen sürgős ügy, melyről mai számunk „Hivatalos Rész“-e szól tüzetesebben. — A rendkívüli közgyűlést megelőző napon, vagyis ápr. hó 18-án, az állandó választmány ülésezik.

**Kinevezés.** Főispánunk ömeltósága a n. mihályi szolgabírói hivatalban halálozás következtében megüresedett járási irnoki állásra Gazdag Kálmán körjegyző-segédet nevezte ki irnokká.

**Gyümölcsfa-csemeték.** A földmivelésügyi kir. minster jóvoltából tegnap d. u. Ujhelybe megérkezett az a több ezernyi gyümölcsfa-csemete, melyeket a gazdasági egyesület titkári hivatala fog kiosztani már holnap azok között, a kik (magánosok és jogiszemélyek) igényeiket annak idejében nála bejelentették.

**Iparosok nagyküldöttsége.** Ma egy hete a s.-a.-ujhelyi iparosoknak vagy 35-40 főnyi nagy küldöttsége tisztelgett főispánunk ömeltósága előtt a vármegyeházán Jenik Béla építész vezetése alatt. A küldöttség szószólója Főző József mulakatos volt. Kérésük úgy szólt, hogy betegsegítő pénztárunk, mivel egymagában,

szűk utcákkal van építve. Amint kikötöttünk s megebédeltünk, a társaság legnagyobb része kiszállt, s a városkába ment, hogy szivart és cigarettát vegyen. Megnéztük az olasz renaissance stílusban épült csinos kis templomot, melyben két oltárfestmény van Tintoretto-tól. Itt vettük észre először, hogy a harangok az olasz templomok mellett különálló toronyban vannak s mozdulatlanok. A harangozást kongással pótolják.

Délután 4 órakor hatalmasan kezdett sipolni, inkább bömbölni a hajó gőzsipja s mindenki isett vissza a hajóra. Ekkor egy szép s megható jelenet következett. Amint a III. osztályon utazók a kajütbe szálltak, s a partot a kíváncsi olaszok ellepték, a magyar földmives gazdák s velök az intelligencia rázendítette az „Isten áldd meg a magyart!“ s amint az ének elhangzott „éljen“-zés meg „eviva“-zás mellett a hajó elindult. Amde ismét elővett a bóra s egyszer oly dühvel kapta oldalba a hajót, hogy már az elmerüléstől tartottunk. Ingott mint egy dióhéj. A vitorla-rudak recsegték-rofogtak. A magyar lobogó veszedelemben volt, de egy matróz ügyesen felkuszott s megerősítette. Hatalmas éljént kapott. A bóra meg sem szűnt, mig Anconába (olasz kikötő) nem érkezünk hajnali 4 órakor. Ekkor már alig volt az 500 utas között 10-20, a ki a tengeri betegségen át nem esett. De a kik meg is kapták a tengeri betegséget, csakhamar átaláltak rajta, a konyak meg feketekává helyreállította a betegeket, úgy hogy reggel mindenki jó étvágygyal reggelizett. Voltak azonban utazók, kik kijelentették, hogy „akkor lássam

különállva, nem életképes, házassátnék össze a kerületi betegsegítő pénztárral. — Ömeltósága a főispán nagy türelemmel hallgatta meg a panaszkodókat, végezetül pedig nagy részletességgel kitanitván öket, hogy mi az a testületi önkormányzat, biztosította hallgatóit arról, hogy az igazság keresésében — a mi épp most van napirenden — ő is az iparosok érdekeinek fogja pártját; a továbbiak iránt, hogy t. i. maradjon-e külön, beolvadjon-e az ujhelyi iparosok b. s. pénztára a kerületi b. s. pénztárba, véleményének kinyilatkoztatását akkora tartja fenn, mikor a pénztárkezelés vizsgálati eredményének egész anyaga eléje terjesztetik. A küldöttség tagjai e kijelentés után nagy megnyugvással hagyták el a főispáni szobákat, a honnan nyugalomra intő irányszatot vittek magukkal elvtársaiknak is. (Erről bővebben: Városi és községi ügyek c. rovatunkban. — Szerk.)

**A közigazgatási bizottság** legközelebb április hó 6-án (hatodikán) d. e. 9 órakor tartja rendes havi ülését.

**Az inségesek** fölsegítésére folyamatban levő társadalmi gyűjtésből eddig 916 K. 60 f. gyűlt be, mely összeg az inségesek száma arányában kiutaltatván a t. vármegye pénztárából: a szinnai járás inségesének jutott 684 K. 05 f. a sztrókói j. inségesének pedig 232 K. 55 f. — Kapcsolatosan felemlítjük még, hogy a szinnai járásban találtatott összesen 1668 inséges, kik közül 229 közmunkát teljesíteni képtelen; a sztrókai járásban összeiratott 567 inséges, közöttük 257 munkaképtelen.

**Állami anyakönyvesek tiszteletdíja.** A vármegyénk területén alkalmazott állami anyakönyvesek és helyetteseik részére évi 25,460 K. tiszteletdíjat, az állami anyakönyvvezetés érdekében rendszerezített új tiszt állások javadalmazására pedig évi 24,700 K. állami segédelmet és így az 1900. évre összesen 50,160 K.-t utalványozott a belügyi kir. minster vármegyénk házi pénztárának a s.-a.-ujhelyi m. kir. adóhivatalnál.

**Versenyárgyalások.** A m. kir. áll. építészeti hivatal Kassáról lapunk utján is tudatja, hogy a kassai m. kir. gazdasági tanintézet főépületének és az igazgatói lakás keleti részének helyreállítását a földmiv.-ügyi kir. minster 4392 korona -- és az ugyanott levő szőlőtelepek körülkerítését 669 k. és 70 f. erejéig megengedvén, az említett munkálatok biztosítása céljából, a kassai kir. áll. ép. hiv.-nál, a f. évi ápr. hó 2-án versenytárgyalás lesz. — Hasonlóképp tudatja Abauj-Torna vármegye alispánja, hogy a krasznik — jánok — szépsii törv. hat. közt Bodolló előtti szakaszán levő utbiztosítás iránt 1847 kor. 31 fillér költséggel versenytárgyalás lesz f. hó 4-én d. e. 10 órakor az alispáni hivatalnál.

## Levelezés.

Varannó, márc. 28.

T. szerkesztő ur!

F. hó 25-én a helybeli izr. nőegyesület műkedvelői színrehozták „A mozgó fényképek“-et. A kedves darab iránt nagy volt az érdeklődés

megint a tengert, mikor a hátam közepét.“

Anconában március 6-án reggel egyesek széjjelnéztek a városban, de a legtöbben csak akkor távoztak a hajóról, mikor előállott a vasúti vonat. Előbb azonban az olasz vámházba mentünk. Dicsérettel s köszönettel ki kell jelentenünk, hogy az olasz fiáncok igen előzőkenyek s figyelmesek voltak irányunkban.

(Folytatjuk.)

## Egy sziv.

— A „Zemplén“ eredeti tárcája. —

Irta: Krúszselyi Erzsike.

(3. Folytatás és vége.)

A kis csufság boldog várakozásban töltötte a napokat. Ugy óhajtott, még is félt annak a kezét kérő levélnek a megjöttétől.

Megint számolta a napokat, heteket, hónapokat, tavasz, nyár, ősz, tél eljöttét; de a levél csak nem jött.

Két év is elmúlt, Olga is férjhez ment már, de a levél csak nem jött.

Ó azért nem kételkedett.

Ki tudja: mi oka van a hallgatásra? Hátha beteg? Hátha valami egyéb baja van? Ezer mentséget talált a számára.

Egyszer pedig az anyja kapott egy levelet. Behívta magához a kis csufszágot és azzal a rideg, szigorú, szeretetlen szemekkel nézve rá, így szólt:

s már az előadás napján alig lehetett jegyhez jutni. Este nyolcig megtelt a terem, el volt foglalva minden hely, még a karzat is. Amint felvonták a függönyt, gyönyörűen berendezett terem képe tárult a publikum elé, melyre oly szívesen nézett az ember. Kis vártatva belépett Mariska (Simonovicsné öngyagsága) igéző reggeli pongyolában, s helyet foglalt a színpad egyik sarkában. Lelkesült tapsvihár fogadta, mely „előleg” az utána következett, igazán művészi játékkal lett megérdemelve. Az a természetes és otthonos színpadi megjelenés, a megfelelő gesztusokkal és arckifejezéssel kísérve: szerepének minden lelki momentumát a legmeglepőbb módon juttatta kifejezésre. Két gyönyörű eszék volt még tanúsága annak az általános tetszésnek, mit kitűnő játékkal aratott. — Utána, fászkosárral a karján, Julis szobaleány (Földes Albertné öngyagsága) lépett be; tüzet élesztett a kandalóban, s midőn megszólalt, szerepe leghelyesebb felfogásáról tett tanúságot. Rövid, de gyakori felléptével egészen meghódította a közönséget. Természetes és ügyes játéka sok tapsot kapott. — Róza, az anyós (Landesmanné öngyagsága), kiváló és nehéz szerep. Megoldása ennek dacára is kitűnő volt; a lelki indulatokat és a bonyodalmat növelő intrikák mestersen domborodtak ki. A közönség mindannyiszor megtapsolta, valahányszor ezeket oly hiven alakította. — Vilma (Blum Hermin kisasszony) szerepe a legmegkapóbb módon volt megalakítva. A fiatal leány ártatlan gondolkodása, modora és kelme a maga eredetiségében lett bemutatva. A tetszés tapsai végig kísérték játékát. — A főszerep, Kapor Kálmán, a Földes Albert kezében volt. A helyzet komikumától duzzadó szerep a publikumot ki-kítő, visszafojthatatlan kacagásra készítette s mesteri megoldása sok tapsot provokált. — Menszki Horisz jellemkomikái szerep a legkompetensebb személyesítőt kapta Somogyiban, ki a szerepet oly élethíven, annyi precizitással játszta, hogy a könnyekig megnevettette közönségét. Minden gesztusa, minden arcjátéka vagy mozdulata a hivatott színész-talantumra vallott. — Kaján Tóbiást Ureczky Sándor adta, atléikai mozdulatai s a szerep kellő felfogása hiven állította élénk a díjbirkózót. — Ladányi szerepében Lampel Nándor remekelt s rövid jelenetét tudatos játékkal s megfelelő alakítással merítette ki. — Göncs após szerepét Rokkenstein I. adta; játéka kellemes, az alakítás megfelelő, mihez nagyban hozzájárult ügyes maszkja is.

Nem folytatom tovább, mert kétszerannyi irással sem tudnám a kellő világításba állítani azt a remek estét, mit játékuk alatt élveztünk; csak annyit még, hogy a hivatott műkedvelők ne soká pihenjenek babéraikon, de a jótékony célért való munkába hasonló sikerrel fogjanak mielőbb! A rendezés munkája ezuttal Somogyi vállaira nehezült, de buzgó segédje volt Simonovics dr. is ki egész odaadással segített neki.

Az előadás, a tombolával együtt, 600 koronán felül jövedelmezett a nőgyógyászati pénztárának s ez nálunk igen szép bevétel.

Előadás után tánpera perdült a fiatalság s viradtig nem is tágitott. A táncoló hölgyközönség soraiban ott láttuk Horvát Sándorné, Simonovics dr.-né, Földes Albertné Landesmanné és nővére, Steinerné és nővére, Blum Herminka, Letényi Gizella, Berkovics Berta, Siff Hermin, Klár Sziidi, Weinberger Hermin, Gutmann Fáni, Weinberger Irma, Grossmann-testvérek, Stern Ida és Lichtenstein Ilonát.

r. l.

— Micsoda viszonyba keveredtél te Ványayval, a mikor itt volt?

A leány összerezett és mélyen elpirult.

— Ó megkért, hogy legyek a felesége, — mondta aztán büszkén kiegyenesedve.

— Igen? És te persze elhitted neki! Nem szégyenled magadat, te ravasz, alávaló, irigy teremtes, hogy saját édes testvéredtől elkacérkodtad a biztos jó partit! A hátam meggett, tudtomon kívül viszonyt kezdettél egy idegen fiatal emberrel! Nem szégyenled magadat? El tudtad hinni, hogy ezzel a majom pofáddal valaki feleségül kérjen? Az urfi természetesen becsapott!

— Ne sértse őt, anyám! Ő elfog jönni értem; megígérte és én várom!

— No azt várhatod! Nesze, olvasd — és oda adta a kezében tartott levelet és utána mondta megvételleg: Szégyenlem, hogy az én lányom vagy!

A kis csufság remegő szívvél kezdte olvasni, sejtésével valami nagy, nem várt szerencsétlenségnek.

— Hangosan! — Kiáltott rá anyja parancsolólag.

„Mélyen tisztelt asszonyom! — kezdte halk remegő hangon. —

Ezelőtt két évvel szerencsém volt a kegyetek vendégszerető fedele alatt tölthetni pár hetet.

Nem tagadom: komoly szándék vezérelt e lépésben. Kegyed két viruló leánya közül egyiket óhajtottam volna nőmmé tenni.

## Hirek a nagyvilágból.

**Joubert tábornok meghalt!** Épp most, midőn a döntő esata előtt állanak a búr seregek Dél-Afrikában, lángelméjű tábornokuk, a hő és győzhetetlen Joubert, váratlanul elhunyt. Nem az ellenség fegyvere terítette le a harc mezéjén, hanem elmakacsult gyomorbetegsége, mely ellenállhatatlan erővel rohant reá, ölte meg családjában. Egész Transzvál gyászba öltözött. Minden élő búr zokogva siratja a „legnagyobb hadvezért,” mert vele mérközni bír még egy más nem tud felmutatni az angol-búr háborúságnak immár 30 éves hadtörténetét! Joubert jellembeli nagysága előtt tisztelettel hajol meg búr és angol egyaránt! A haldokló Joubert utolsó szavai voltak környezetéhez: *Bizzatok, titek lesz a siker! Küzdjétek, győzni fogtok!*

**A búr hadsereg** új főparancsnokává Botha tábornokot nevezte ki Krüger köztársasági elnök.

**A kínai falak,** melyek már erősen om-látog állapotba jutottak, le fognak bontatni. Az eredeti céljuknak és rendeltetésüknek többé meg nem felelő óriási műnek hasznavehető köveit műtök építésére fordítják. A 42,500 kilométer hosszúságban (mely ezerszer oly nagy távolság, mint a minő van pl. Ujhely és Leányvár között) vonuló falakat annak idején két millió munkás építette husz esztendeig — átlagosan 25 mtr. szélességben és magasságban.

**Anglia összes vesztesége** az immár hat hónap óta dúló délafrikai háboruban 20,605 ember.

**Bécsben** oly erős havazás volt e napokban, a minő nem volt az egész tél folyamán. A hófúvások miatt forgalmi zavarok támadtak a közutakon.

## Hirek az országból.

**Uj minister.** Széchenyi Manó gróf örökébe, a király személye körüli ministérium élére, Széchenyi Gyula gróf zászlósúrát nevezte ki miniszterévé Öfelsége. — Az új minister most 71 éves, néh. Széchenyi Pál grófnak 1829. nov. 11 én született második fia, liberális gondolkodású gazdag főúr, ki a kötelező polgári házasság főrendiházi tárgyalása alkalmával a javaslat mellett szavazott.

**Atzél Béla báró,** közéletünknek egyik zászlóvivő alakja, egyebek közt Budapesten a városligeti Park-Klub megalakítója, dussgazdag és közcélokra mindig szívesen áldozott főúr, influenzából származott tüdőgyulladásban elhunyt. Hazáját szerette és hazája szerette őt. Áldás emlékére!

**Apponyi Albert gr.** indítványára és a „világbéke” érdekében Budapesten a magyar sajtószövetség megalakult. Továbbmenő célja a nemes grófnak, hogy a párisi nemzetközi kongresszuson indítványozza és létre hozza a „világ sajtószövetséget” a világbéke biztosításának érdekében.

**A t. Ház** befejezte az 1900. évi állami költségvetés letárgyalását. A törvényes felhatalmazás megadásáról a holnap kezdődő vita folyamán fog a t. Ház határozni.

**Helyreigazítás.** Lapunk mult számának ebben a rovatában hibásan közöltetett, hogy a a bárói rangra emelt Dóczy (Dux) Lajos öfel-

Az ifju kor édes emlékei az idősebbikhez, Irén kisasszonyhoz vonzódtak, de meglátva az őn ifjabbik, viruló szépségű leányát, Olgát, szívem ahhoz fordult. Nyíltan azonban nem mertem fellépni. Erre okom az volt, hogy Irén kisasszonynak egykor, régen, éretlen ifjunc koromban ígéretet tettem. Az akkori könnyelmű fel-lángolásból semmi nem maradt a viszontlátás után; de becsületérzésem tiltotta szavam meg-szegni. Látván, hogy Irén kisasszony engem kegyel és fájdalomt okoz neki az, hogy én a nővéréhez közeledek, kénytelen voltam neki ígéreteket megújítani és azt az ajánlatot tenni, hogy nőül veszem.

Ha ő rögtön elfogadja ajánlatomat és beleegyezik, hogy öntől megkérjem: most már nőm lenne; de mert arra kért, hogy várjak s a meg-kérést levélben tegyem meg: időm jutott a meg-gondolásra. Szívem Olgáé volt, Irénhez csak szavam kötött és éreztem, hogy szerelem nélkül vele boldog nem lehetek. Késtem tehát a meg-kéréssel, arra számítva, hogy az idő tán elhal-ványítja emlékem Irén kisasszony szívében.

E levelet talán soha sem küldtem volna el, ha közbe nem jön valami, mely a jövőre készített terveimnek egészen más irányt ad.

Megismerkedtem ugyanis egy leánynyal, mely az őn édes Olgájára emlékeztetett, akit mindaddig feledni nem bírtam.

Feltaláltam benne mindazt, melylyel engem boldogíthat és eltökéltem, hogy nőül veszem. De mielőtt jegyesemmé tenném, becsületérzésem azt sugja, hogy tisztázzam magamat az előtt,

sege kabinet-irodájának osztályvezetője; mert az új báró udvari és ministeri tanácsos a kül-ügyi osztályban. A magyar nemességen kívül sok bel- és külföldi kitüntetést kapott.

**MOLNÁR PÁL** †  
1854-1900.

Lapunk nyomtatása közben vettük a szomorú hírt, hogy a sátoralja-ujhelyi piarista társház feje és a rk. főgimnáziumnak igazgatója, korának 46-ik évében, meghalt. Nem volt teljesen váratlan a *csapás*, mert egy egész életen kötelességét leghivebben s ambícióval teljesítő férfiú, ha munka-körétől megválnak: *üdülest nem talál!*

Február hó 8-án adta át a két intézet igazgatását Horváth Sándor tanárnak s két hónapig pihenni ment. Megpihent örökre!

Életpályáját előjáróinak elismerése, rendtársainak szeretete, tanítványainak nagybecsülése és jó barátai méltassák: mert méltó reá! Az üstökös merész pályát ír le, de gyakran elvesz; a csendes bolygó szerényen futja be utját — de örökké!

**Molnár „bolygó”** volt, ki mindig kereste saját hatáskörében azt, a mi kötelessége volt, a mi jót tehetett. A nagy tehetséget meghaladta akarateréje; az irányító erőt lankadatlan buzgalma; fölülmulta az ész szíve!

A könyveket mindig letörülte: saját könyveivel; mert a lelke mindig nemes volt és sírt a sírókkal. Az örömet nem ismerte: egész életpályája bizonyosság reá.

A főgimnáziumnak két tanára, **Somogyi István** és **Saláta Károly** képviselik az intézetet a temetésen, mely ma d. u. 5 órakor megy végbe szülőföldjén, Kőszegen (Vasvármegyében.) Koszorut tesznek a tanárkar és tanulóifjuság nevében a megboldogultnak korai koporsójára.

Örüljön a *lelke* a volt jó barátoknak azon a koszorún, melyen nemcsak rendtársainak és tanítványainak, de zempléni tisztelőinek a könyvei is csillognak! — m.

## Különfélék.

— **Királyi adomány.** Öfelsége a király, kabinetirodájára utján és főispánunk közbenjárásával, Csornyák Miklós izb.-radványi tanítónak 30 korona legkegyesebb adományt küldött.

— **Személyi hírek.** **Matolai Etele** alispánunk tegnap Sztropkóra utazott, hogy a fő-sorozáson holnap elnököljön. — **Bernáth Elemér** debreczeni kir. táblai elnök és **Dókus Ernő** az uj-helyi v. kerület orsz. gy. képviselője máre. hó 28. és 29-én a f.-zempléni ev. ref. egyház-megye közgyűlése alkalmából városunk vendégei voltak.

kinek egykor hasonló ígéretet tettem — szerelem nélkül.

Az édes anyát kérem fel tehát, hogy adja kiméletesen tudtára Irén kisasszonynak, ki azóta bizonynyal el is felejtett már, szándékomat és kérje ki részemre bocsánatát. Csak az ő érdekében cselekszem, ha szavamot visszakérem; mert szerelem nélkül érzem — csak boldogtalanlanná tenném.

Kívánva néki, hogy minél előbb találja fel egy nálamnál éremesebb ember karjaiban a boldogságot, egyuttal mélyen tisztelt nagyságos asszonyomnál, kéresem ismétlése mellett, tiszteletteljes kézcsoksomat jelentve, stb. stb. maradtam

hódoló szolgálja,

Ványay Elemér.”

Elolvasta a levelet

Hangja tompán ércetlenül hangzott, de azért elolvasta hangosan, mint anyja kívánta, fenakadás nélkül, egyfolytában.

Nem gondolkozott, nem sikoltozott, nem kapkodott a fejéhez és szívéhez, mint anyja talán várta.

Némán összehajtva a levelet, visszanyújtotta.

— Csak tartsd meg! — mondá az anyja durván visszalökve kezét. — Téged illet; gyönyörködj benne!

A leány ép oly némán és engedelmesen becsusztatta a levelet köténye zsebébe és várta lesütött szemekkel, mi fog következni.

— És neked nincs semmi megjegyzésed?

Folytatás a II. mellékletben.

— **Elöléptetés.** Lakatos Gyula, t. barátunk, ki nemrégiben Ujhelyből Eperjesre helyeztetett át p. ü. számvizsgálói minőségben, számtanácsossá lépett elő. Gratulálunk!

— **Áthelyezés.** Sárospataky József kir. alügyész, t. barátunk, Szegszárdról az ujhelyi kir. ügyészséghez helyeztetett át. Gratulálunk!

— **Bucusi-banket.** Stépán Géza volt kir. alügyész, Nagy-Kaposra kinevezett járásbíró t. barátunk tiszteletére a múlt hó 24-én este, a kir. ügyészség és törvényszék tagjai a Bock-vendéglőben bucusüest rendeztek, a melyen az ügyészség nevében Hlavathy József, a törvényszék tagjai nevében pedig Mattyasovszky Kálmán tsz.-bíró mondottak az ünnepelt életét és érdemeit szépen méltató alkalmi dikciókat.

— **Fősorozás.** Az ideai fősorozás járásunkban — írja szinnai levelezőnk — a szegény anyák és vidékünk hadköteleseinek ez a réme, f. évi márc. hó 26. és 27. napjain ment végbe Szinnán. Ez alkalomból önkéntelenül is eszembe jut az a régen hallott magyar nóta: „Verd meg Isten a gőzkoesi kerekét — Mért is vitte Boszniába a legényt” melyet most oda szeretnék módosítani: „Verd meg Isten a gőzhajó kerekét — Mért viszi Amerikába a legényt.” Allitáson helyességét igazolja a következő szomorú statisztika: A járás 8 körjegyzőségéből előállítandó volt összesen 574 hadköteles. Allott tényleg 257, tehát 60% ja távol van! A megjelent 257 között is különben az uliesi és ublyai körjegyzőségben annyi volt a golyvás, fejletlen — a mi az ottani nyomorúságos életmód és silány táplálkozás tanúsága — hogy közülök csupán 161 fegyverfogható találtatott. Legnagyobb a hiány az első korosztály-nál, hol 276 állítandó közül 100 maradt távol, illetve java része elvitorlázott Amerikába. A következőket ebből az adatokból kiki levonhatja.

— **Kosorus költő.** Palágyi Lajost, ez idő szerint a sárospataki m. kir. állami tanítóképzőnél alkalmazott tanárt, már eddig is országosan ösmert nevű költőt, a M. T. Akadémia dráma-bírói bizottsága a „Karácsonyi-díj” egyhangú odaitélésével tüntette ki. Örvedetes esemény ez a magyar drámai irodalom mezején, mely az utóbbi években mind jobban elparlagosodott, úgy hogy a külföldről importált termékekkel élőködött — és örvedetes esemény Zemplén irodalmi életére nézve is, mert az aránylag még fiatal s már is irodalmi babérral koszoruzott költő ez idő szerint a miénk s pályadíjnyertes költői művéhez is az inspirációkat a mi égaljunk szolgáltatva a jeles poétának; de meg anyai ágon sátoralja-ujhelyi is Palágyi, mivel hogy édes anyját, Löw Jeremiásnak a volt híres rabbinusnak rokonát, a helybeli izr. iskolánál érdemesen működött édes atyja S.-A. Ujhelyben vette nőül. Palágyi Lajos pályadíjnyertes művének a címe: „Római rabszolgák.” Tárnya, helyesebben intenciója egy társadalmi probléma, t. i. a szolgalelkűségtől való felszabadítás. Az akadémiai bírálat szerint: „filozófiai mélység, költői tartalmasság, remek verselés állandó irodalmi életet biztosítanak Palágyi Lajos alkotásának.” — Palágyinak a sárospataki állami tanítóképzőben mint tanárnak, de különösebben mint az ifjusági önképzőkör elnökének, bő alkalma nyílik az ifjuság, a jövődön megzedék tanító-mestereinek minden szép, jó és igaz iránt fogékony lelkébe, szívébe azokat a magasztos eszméket beleplántálni, kiművelni. Így bizvást reméljük, hogy sárospa-

Nem ismered be: mily alávalóság volt téled ez a dolog? A saját szülőanyád háta megett szerelmi viszonyokat kezdeni! Ó hogy még ezt is meg kellett érnem e rémséges tereméstől! — sopánkodott összeesapkodva kezeit.

A leány caak állott mozdulatlanul, némán, földre sötött fejfel.

Ez dühbe hozta az anyát.

— Fogsz-e felelni? Pofon üsselek-e, hogy rám nézz? Boesánatot kérsz-e mindjárt, vagy a világoba kergesselek?

Lassan felemelte fejét. Száraz, égő szemével rá nézett toporzékoló anyjára és azt mondva:

— Nincs miért bocsánatot kérem. Nekem soha nem volt az édes anyám! — azzal megfordult és a váratlan szavakra meglepetésében meredten bámuló anyjára többé rá sem nézve, kiment. Kezét ott tartotta azon a levelen. Ment egyenesen, ki a kapun úgy, hajadonfőn, könnyű kis ruhájában. A késő őszi hideg szele végig-sívított az uton, ezer meg ezer száraz, zörgő levélkét kavart fel és rázta le a fákról.

Ritkás haját kuszáltan csapta a szél homlokába; fehér kötényét, vékony kékkarton ruháját lobogtatva tépte és verdeste lábaihoz. Eszre sem vette. Csak ment egyenesen, előre szegzett száraz, lázasan fénylő szemekkel, kezét göresösen tartva zsebében, azon a levelen.

Kiért a mezőre és ott rálépett a letarolt avarra. Körül, mindenütt olyan szomorú, fénytelen szürkeség terült, mint az ő lelkében.

Messze, arra, a láthatár peremén, valami rdő kéklik a kődön át. De az messze van és

taki, talán csak rövid időre terjedő tartózkodása is nemes irányokat, állandó nyomatokat hagy minden egyes növendékének szellemi és erkölcsi énjében. Szívvel üdvözöljük! Sch J.

— **Műkedvelőink** f. hó 10-én\* jótékony célra a városi színházban előadják a multkor közbe jött és akkor elháríthatatlan akadály miatt lemaradt „Kaland”-ot, Makai Emilnek versekben irt kedves, verses vigjátékát. Ez estén, mint értesülünk, a legnagyobb valószínűség szerint és a rendezőség fölkérésére bemutatkozik szülővárosának Sebeők Sárika k. a. is, Sebeők Antal dr. honv. ezredorvos t. barátunknak már is énekes művésznő számba menő leánya, kit érthető okokból várva-vár és tárt karokkal fogad városunknak előkelő egész nagy közönsége.

— **Snepefzés.** A mult heti erős, hideg szeles, tegnap pláne havas idő nem kedvezett snepefző vadászainknak. Két három nap telt belé, hogy az izes vadból egy-két darabot sikerült lövésre kapni. Fálb a jövő hét elejétől szép enyhe tavaszi napokat jósol. Ebben bizakodnak vadász cimboráink s erősen remélik, hogy a snepefző szezon mindenképen jobbra fordul.

— **Halálozás.** Ozv. Lefkovic Mátváné szül. Friedlber Klára, Ujhely város egyik régi polgár családjának tisztos tagja a mult hónap 27-ik napján 77 éves korában meghalt. Az elhunytban Ligeti Ignác borkereskedő, Ligeti József dr. gyakorló orvos, Ligeti Ernő dr. rét-sági járásbíró és Ligeti Albert dr. homonnai központi alorvos édes anyjukat gyászolják. Temetése 29-én délután nagy részvétellel ment végbe. Ny. b.

— **Szinészet.** Halmay Imre szintársulata értesülésünk szerint már mához egy hétre városunkba érkezik, és így már a nagy héten (?) szándékozik megkezdeni előadásainak sorozatát.

— **A „Gutglas és Bendetz”** bejegyzett mádi borkereskedő cég üzelmére annak idejében lapunk hívta föl a hatóság figyelmét. Csakhamar reá irányult a fenhéjazó cégre a közfigyelem is és épp annak a nyilttéri közleménynek a nyomán, melyben „Gutglas és Bendetz” urak hetykén megfenyegették lapunkat, hogy roszhiszemű közleményeért „becsületsértés és kártérítés” e. alatt a „Zemplén” ellen a saját bíróság előtt megindították a fenyítő eljárást. (Persze, hogy ez eljárás megindítására mi máig, hatvanhat hét multán, sem kaptunk idézést — Szerk.) Az ügyből eddig ennyit tudott a „Zemplén” t. olvasóközönsége. Most már többet tud meg; nevezetesen megtudja, hogy a belügyi kir. minister, a hozzá megfelelőbbet első foku (főszolgabírói) és második foku (alispáni) ítéleteket vétkeesség és minősítés tekintetében indokainál fogva és e napokban kelt határozatával megerősítette. Legjobban járt Mád község szegényalapja, melynek Gutglas és Bendetz-ék, a vizsgálat folyamán eltüntetett 5305 liter bor (?) értéke fejében 5305 koronát taroznak fizetni. Legroszabbul jártak a cégtársak a tekintetben, hogy egyébb fizetendőkön kívül még husz napi, saját költségeiken kitöltendő feltétlen elzárásban is marasztalta őket a belügyi kir. minister. Az ítélet egyébként mely országszerte

\* Nem tartjuk szerencsésnek az időpont kitűzését; miért: mert a „nagyhót”-re esik, ami pedig keresztény szempontból nem „kis” dolog. A jótékony célra való tekintetből sikeresebb lenne az előadást mához egy hétre kitűzni. Szerk.

ő minél előbb el szeretne rejtőzni, úgy, hogy ne lássa soha többé senki a sok-sok ezer emberlekek között, a kik között nincs igaz szív egyetlenegy sem!... Egyetlenegy sem!...

Merre menjen? Hova rejtőzzön? Szemét kétségbeesetten hordozza körül. Ott hajlong a füzes, az látszik egyetlen rejtek helynek, bár már ez is nagyon meg van ritkulva. Arra veszi lépteit siető lázassággal. Odaér. Befurja magát a nyulánk veszzők között, oda, hol legsűrűbbnek látszik. Lefekszik a földre. Hallgatózik: nincs-e a közelben egy is a gonosz emberek között.

Nem hall egyebet a víz, a kis folyó zugásánál, mely ott kanyarog néhány lépésnyire tőle.

Megnyugszik és előveszi a levelet. Osszekuporodik és térdeire teszi az irást, úgy olvassa nyugodtan, hang nélkül, tiszter, százszer. Megnézi, megforgatja minden oldalról. Hosszan tanulmányozta az erős szép vonásokat. A névnel végre meg áll.

Olvassa lassan, betünként, mindenféle képen.

— Vá-nya-i E-le-mér, Ványai Elemér! — Furesa! — beszél magához. — Ugy látszik, mintha én mindezt csak álmodnám! Ez a Vá-nya-i E-le-mér valami teljesen idegen ember. Soha hírét sem hallottam. Az anyámnak irt, nekem semmi közöm hozzá. Irén kisasszony nem én vagyok. Ő soha sem szólított így. Kis csufság és kis bohó voltam én neki mindig! Nem ez nem Ványai Elemér! Valaki más, a ki az ő nevével vette fel. Ványai Elemér meghalt. Azért

nagy szenzációt fog ébreszteni, szórul-szóra és betűrül-betüre egész terjedelemben közöltetik majd a „Zemplén” hasábjain is.

— **Gyászhir.** Joób Dezső M. Á. V. forgalmi hivatalnok a m. hó 30-án Ujhelyben meghalt. Ez a gyászos haláleset fájdalmas részvételt kelt; mert a 31 éves fiatal ember három napi skarlát betegség után, bánatában megtört szép fiatal özvegyet hagyott hátra, a kivel még csak nyolc hónap óta élte együtt a boldog házasságot minden örömet.

— **Szobatóz.** Nagy tűzveszedelem fenyegette tegnapelőtt este a Rákóczi-utcai Mattyasovszky-féle házat és szomszédjait. Ugyanis az épület keleti szárnyának emeleti részében, abban a szobában, melyet Nagy M. Géza kereskedőtől Spiegel Fáni, a Központi kávéház kasszírője, hónapszáma bérelt, este 8 és 9 óra között tűz ütött ki. Sem a kasszírő, sem Nagyék, a kiknek az emeleten van lakásuk, a tűz támadásakor otthon nem voltak s így történt, hogy mikor az udvarban lakó cipészmeister észrevette, hogy a szoba ablakán nagy füst tödul ki és a lépcsőkön föl-szaladva, az ajtót betörte, már a szoba egész berendezése lángban állott. Segítség sem volt hamarosan kéznél, mert a tűzről, mely zárt udvarban volt és nem látszott, eleinte csak kevesen tudtak; azok azonban, a kik ott voltak, az udvaron lévő kútból az ablakon keresztül szorgalmasan öntötték a vizet. Hanem ez csak olaj volt a tüze, a mely mindegyre terjedt. Belekapott a gerendás menyezethez, sőt már kitört a lépcsőházba is, a melynek plafonja is meggyulladt. Szóval pokoli láng és tűz dult oda bent s mármár megmenthetetlennek hitték a Nagy Géza lakosztályát, sőt az egész házat, a mikor, bár későn, de mégis szerencsére megérkeztek a tűzoltók és elegendő vízzel oly derekasan láttak az oltáshoz, hogy a tüzet mihamar nemcsak lokalizálták, hanem a lángtengert is eloltották, úgy, hogy feltizenegy órára a tűz teljesen megszünt. Hogy a tűz hogyan keletkezett, kipuhatolni nem sikerült. Valószínű, hogy a kályhából kipattant szikra okozta. A kasszírő esti 7 órakor ment el hazulról a kávéházba és szegénynek csak épp anyija maradt, a mi rajta volt. A butorok s az épület biztosítva voltak. A tűz terjedésének gátat vetett az is, hogy azalatt, míg égett, javában esett az eső. A tűzoltásnál jelen volt Juhász Jenő főparancsnok s a rend fentartása iránt Schmidt Lajos rendőrkapitány intézkedett. — Adorján hadnagy vezetése alatt megjeient a tűznél a honvéd-készültség is.

— **Uj fényképészeti műterem.** S.-A. Ujhelyben Magaziner Antal, városunk szülötte, a Polgári Bank udvarán egy a mai kor kívánalmainak minden tekintetben megfelelő igen esinos fényképészeti műtermet épített. Az építkezés egy pár nap múlva már befejezést nyer; s a mint értesülünk, Magaziner már e hó 8—10-én megkezdte működését.

— **Mi minden szükséges egy embernek?** A születésnél: bölcső, gyermekruha, később harisnya, cipő, kalap, játék, még később: iskolatáska, íróeszköz, ruha, aztán: óra, lánc, evőeszköz, ágy, asztal, fésű, kefe, szappan, nyak-kendő, keztyű, lámpa, konyhaedény, butorok, bot, ernyő, pipa, hegedű, kártya, szőnyegek stb. Mindezen tárgyak és más ezer és ezer minden szakmabeli ipari és kereskedelmi cikk szabott áron vásárolható egyetlen üzletben, a hirne-

nem jött el utánam.

— Ugy-e, te levél, téged nem az ő keze irt tele ezekkel a szép szabályos mégis oly kegyetlen betűkkel?

A szél fellibbentette a térdéről egy pillanatra a levelet.

— Köszönöm; értem; azt mondd, hogy nem ő irt. Azt mondd, hogy meghalt az én Ványai Elemérem!... Köszönöm most már tudom a tenni valómat. Ha ő meghalt én minek éljek?

Ayám nem szeret; testvérem nem szeret, az emberek nem szeretnek. Gyűlöl mindenki, teher vagyok mindenkinek.

— Csak egy ember szeretett engem, csak attól kaptam szerető ölelést, esőket és simogatást. Csak az nézett rám egyedül szeliden, szeretettel, mosolyogva, más senki a világon. S az az egy meghalt! Most már tudom a kötelességemet!

Felállott nyugodtan, kénytelenül, a levelet összehajtotta apróra és bedugta kebelébe. Aztán megindult, félre hajlítva a fűzfavesszőket, kilépett az alacsony lejtős partra. Nem állott meg, Bátoran, szilárdul lépett a vízbe és ment beljebb, beljebb. Szemeit oda szegezte az égre a honnét a nap átderengett a szürke fellegek alól.

A rohanó hab elkapta s ő belehanyatlott a hullám sirba...

A késő őszi hideg szele haragosan sivitott végig a tájon, ezer meg ezer száraz, zörgő levélkét kavart fel és rázta le a fákról...

ves „Párisi nagy áruházban“, (Büpest, Kerepes-ut 38.) a hol — mint az egész országban ismeretes — minden vevőnek, ki 10 frtért bevásárol, egy művészies kivitelű képet ingyen készítenek bármely fénykép után, csupán a díszes papírkertért fizetendő 1 ft. 50 kr. E világhírű áruház összekötése mindenkire csak előnyös lehet és különösen most az ünnepek és az utazások előtt kérjen mindenki árjegyzéket, melyből előre is meggyőződhetik, hogy jobb, szebb és olcsóbb árukat sehol sem vásárolhat. *Btt.*

— **Eljegyzés.** Radó Ödön, hitelszövetkezeti könyvelő, jegyet váltott Friedrich Vilmos művelt és kedves Teréz leányával.

— **Elveszett.** A m. hó 27-én a „Zárda-utca“ sarkától a Korona-utca sarkáig egy 132 koronát tartalmazó sárgabőr erszény elveszett. Beesületes megtalálóját és felmutatóját a rendőrkapitányságnál illő jutalmat kap.

— **Megkerült tolvaj.** Nehány hét előtt történt, hogy Kiss János postatiszt Kazinczy-utcai lakásából a pince feltörése után egy kis hordó bort elloptak. A tettes csak most került elő, a mikor a jó bor már teljesen elfogyott. Ferencz János Kis-Báribá való, akkor itten dolgozott tolvaj cigány személyében, a kinek már holmi tyuklopás miatt sokszor volt baja a törvény embereivel.

— **Uj tanító — régi községben.** Radbóly, Bodrogköznek ebből a nagy multu\* községéből adom közhírré: Nagy az öröm a Tiszpartján, mert az ujonnan megválasztott tanító Kovách Endre, eddig Czéke községnek volt „ékeszavú kántortanító“-ja, értesítette a radiakat, hogy egyhangú megválasztását elfogadja. De méltó is az öröm, mert Kovách Endre, a ki hét év alatt Czéke község serdülő nemzedékét templomban, iskolában, családban magyárosította és érdemes része van abban is, hogy az elvadult néperkölc Czékén a megszelídülés irányába terelődött, Rad községben is, a hol huszonöt esztendő óta nem volt tanító, emberül fogja betölteni a helyét és új erőt kezd a népművelődés életében. A mi bizony nagyon kívánatos dolog is; mert mi bizony nagyon nagy a népkultúra ma sem áll sokkal magasabb fokon, mint állott 100 esztendővel ezelőtt, mikor a minorita-rendű atyák ott hagyták a radiákat, mint Szt. Pál az oláhokat. Isten hozza mielőbb a kántor és tanító személyében egyként jeles mestert! Örömmel várjuk, szeretettel fogadjuk!

— **Uj lelkész.** Gercsely község ev. ref. gyülekezete t. Botka Bertalant, a miglécei ev. ref. papot választotta meg új lelkészévé. A f. zempléni egyházmegyei gyűlés, mely Bernáth Elemér e. m. gondnok világi elnöksége mellett S.-A.-Ujhelyben a f. évi márc. 28. és 29. napjain volt, a szóban levő papválasztást jóváhagyta és megerősítette.

— **Kossuth leghivebb arcképe 1849-ből.** Remek kivitelű arcképe készült el a szabadságharc legnagyobb fiának. A most megjelent kép Kossuth Lajos életnagy arcképe gyönyörű fényképnymatban. Ez a kép az eddigiek közt Kossuthnak legtekélyesebb, leghivebb arcképe 1849-ből, tehát abból a korból, a mikor küzdelmeinek és diadalmainak zenitjén állott. Mint ilyen kétszeresen drága ereklye, mert ebből az időből nincsen róla hiven készült képünk. Ezen az arcképen minden ott van, a mi benne nagy volt: a tűz, az elszántság, a hazáért és nemzetért való rajongás, a szabadságért való lelkesedés és a lángész ihlete. Valóban nemes és hazafias szolgálatot teljesítettek azok, akik azt a legujabb Kossuth-arcképet a magyar közönség számára megteremtették. Ne hiányozzék ez a kép egyetlen házból, egyetlen korból sem. Ez életnagy arckép ára csak 6 kor. 80 fill. Az 1848—49-i ereklye-muzeumot (Budapest, IV. Gránátos-utca 14.), szabadságharcunk hőseinek és vértanúink emlékeinek e panteonát támogatja mindenki, a ki ezt a becses képet megszerzi.

— **A magyar nemzeti zarándoklat,** mely a hercegprímás és a püspöki kar vezetésével április 24-én indul Rómába a déli vasút budai pályaudvaráról, mindenütt élénk érdeklődést kelt. Az 1900. szent esztendő, valamint a magyar katolicizmus 900 éves jubileuma egyformán vonzza az érdeklődőket. A Lateránban tartandó magyar istentisztelet, a hol II. Szilveszter pápa van eltemetve, a ki Szent István királynak küldötte 900 évvel ezelőtt a magyar szent koronát. Vasváry bíboros primás végzi. A lateráni kanonokok segédletével, a kik első kanonokjai a világnak, mert a legfőbb templomhoz vannak besorozva. Az ünnepi beszédet Fehér Ipoly, pannonhalmi főpap mondja. Ezenkívül számos más egyházi ünnepség vár a zarándokokra, a kiket a 90 éves agg XIII. Leó pápa ünnepi kihallgatáson fogad. A zarándoklatot a püspöki kar megbízásából rendezzi a magyar katolikusok római zarándoklatát rendező bizottság irodája, mely Budapesten, az I. kerületben a Krisztina-

\* Miért nagy multu? Talán azért, mert ott született Rigó-ország genealogusai Ganganelli bíboros? Szerk.

városi plébánia épületében van. Ide küldendők a jelentkezések, valamint a tudakozódások; az iroda postafordultával felel s ad minden tekintetben fölvilágosítást.

— **Az inséges közmunkák** megkezdése alkalmából írja levelezőnk Sztropkóról: A t. vármegye közönségének előterjesztése és főispánunk ömeltóságának közbenjárása következtében a környékünkön inséget látó szegény pór nép, a tavasz beköszönésével 10,000 korona inséges segedelemben részesült az államkormány jóvótáblából. Minden sajnálatra méltó szegény népünknek munkaképes tagjai inséges közmunkával fogják a nekik nyújtott állami segédelmet kiérdemelni. Nagyon nemes, igazságos és valóban humánus eljárást tanusított járásunk nagyrabecsült főszolgabírája, Bárczy Benedek, ugyszintén a helyzetet minden tekintetben jól ösmérvő és a nép nyelvén beszélő Hvozdovics Antal kir. mérnök akkor midőn, fáradságot nem kímélve, e napokban községről községre járván, személyesen felkeresték a közsegedelemre utalt szegény lakosságot, hogy a kiszabott közmunkát elbűk tűzzék és kezeikbe adják. A bizottság mindezt figyelemmel volt arra, hogy a ki csak rá van utalva, munkát nyerjen és szorgalmával megkereshesse maga és családja számára a mindennapi kenyeret. „s, a mit különösen is ki kell emelnem, a bizottság nagyon ügyelt arra, hogy az inséges közmunka nem lelketlenül nyereszkező vállalkozás, de az inséggel küzdő szegény nép kezébe jusszon. Ezt az eljárást mindenki a kibén szív és lélek van, csak előismeréssel fogja tudomásul venni. — Levelezőnk így végzi: Ha már most kutatjuk az okokat, a mikből itt a mi vidékünkön a népnemor megszületett, az egyik, s azt hiszem nem is az utolsó ok, hogy a *felvidéken nagyobb ingatlan területeknek tulajdonosai oly egyének, kik idegen országokból idekerülve vásárolták az ingatlanokat, de nem abból a célból, hogy a szegény népet boldogítsák, hanem merő spekulációból, hogy t. i. a jöhísemű új vevőt az eladandó birtokokkal alaposan becsapják!* Legelső sorban is bizonyos pénzintézetek szolgáltattak arra módot és alkalmat, hogy olyan lelketlen férgek rágódhasanak itt a mi szegény népünk testén. Az ilyen jött-ment ugynevezett „nagybirtokosok“ aztán még a gazdasági alkalmazottakat sem fizetik! Ehez még a cselédségök is! Az eláradt népnemornak erre a feneketlen forrására immár rátalált járásunk főszolgabírája és bizvást reméljük, hogy a midőn mint nemes lelkű, jószívű és emberszerető „járásattya“-hoz illik, ezt a sehonnai, ide betolakodott elemet infesztálni kezdi: ötlet ebben a humánus munkájában egy a megyei főkörmányzat, mint az igazságszolgáltatás főbb szervei is támogatni fogják. Föld-uzsora: Vesszen a te országod! **thy.**

— **A mezei munka** megkezdése alkalmából felhívjuk olvasóink b. figyelmét Fleischer és Társa kassai gazdasági eszközök gépgyárának lapunk hirdetési rovatában közzétett hirdetésére.

— **Evacuans dr. Egger** (Cascarine) ama kitűnő, igen apró hajtható labdacsoznak a neve, melyek a gyomrot nem terhelik meg, az emésztést előmozdítják és az anyagcsere állandóan rendben tartják. Mint igen kitűnő enyhe hasajtó és étvágygerjesztő az Evacuans dr. Egger megbecsülhetetlen háziszser, mely a legszélesebb körökbe terjedni van hivatva. Főleg ülő életmódot folytató vészegegyéneknél nélkülözhetetlen. Kapható a Nádor-gyógyszertárban Budapest, VI. ker. Váci körút 17. — Egy üvege (40 szem) ára egy korona. — 12 üvege ára 10 korona. — Kizárólag dr. Egger-féle budapesti készítmény kérendő. *Bkdt.*

— **A tavaszi idény** beállta alkalmából Böhmné-Polonyi Teréz női divat varrodáját (S.-A.-Ujhely, Szöllősy-féle ház I. emelet.) ajánljuk a divatot kedvelő hölgyközönségük figyelmébe, hol is a legujabb angol és francia divat szerinti női ruhák eredeti modellek után pártatlan kivitelben készíttetnek.

— **A hölgyközönség figyelmébe** ajánljuk Révész Sándor fővárosi kereskedő hirdetését, mert kellemes meglepetésben részesíti önönmagát azon hölgy ki szükségleteit a fenti cégnél szerzi be, ahol a legszolidabb kiszolgálásban részesül.

— **Szakácsy Károly** cukrászatában egy jó házból vagy 13—14 éves fiu tanulóul felvétetik.

— **Bicikli.** 5 drb. kerékpár teljesen új, első rendű gyártmány egyenként is gyári áron alól eladó Keleti Jenőnél, S.-A.-Ujhelyben.

— **Hogyan lett egy házas 6 gyermekével boldog!** Egy a fővárosban közeli vidéki városban élt férj és feleség 6 gyermekével. A férj mindig szorgalmas volt, de mégis csak ritkán sikerült neki valamit keresni, úgy, hogy családját alig bírta eltartani. Az asszonynak egyszerre csak azon gondolata támadt, hogy férje tudtán kívül részt vesz az osztálysorsjátékban. Sokáig takarékoskodott a krajcárokkal, míg egy negyedecke sorsjegyet beszerezhetett volna; ekkor Török A és Társa céghez, Budapesten, Váci-körút 4., fordult és megrendelt ott 1/4 sorsjegyet. Számát vez a 1-ső, sem a 2-ik, de a 3-ik és 4-ik osztályban sem huzták ki. Előszöggelve irt az asszony

Török A. és társa cégnek: „még csak két osztály, aztán veszve vannak a megtakarított krajcárok“. Ez azonban nem így volt, mert az 5-ik osztályban nagy eredménnyel huzták ki a számot A Török-cég, mely előtt a család szármalmas helyzete ismeretes volt, azonnal esirgőzött az asszony részére megállapított címre, hogy sorsjegyüket egy nagy nyereleményvel kihúzták. Másnap már megjelent az asszony férjével együtt Török A. és társa cég budapesti irodájában, de férje előtt még titkolta, hogy mi történt. Csak amikor a hivatalos huzási jegyzékből meggyőződött és miután Török A. és társa cégtől a pénz felvette, adta meg urának a felvilágosítást A szegény ember öröme leírhatatlan nagy volt, reszkető kezekkel és örömkönyvekkel szemében ölelte át feleségét ezen szavakkal: „neked köszönöm jó asszony, hogy mindkettőnkot gyermekeinkkel együtt boldoggá tettél“.

## Irodalom.

Az „**Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez**“ c. havi folyóiratunknak 1900. évi, egy-szersmind a VI. évfolyamnak áprilisi füzeté a következő tartalommal jelent meg: 1. Obszidián-észközők a Bodrog környékén. Römer Flóris u. 2. Zemplén-vármegye történelmi földrajza (XXI. közl.) Irta: Dongó Gy. Géza. — 3. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (50. folyt.). Latinból: Dongó Gy. Géza. — 4. Történelmi jegyzetek Zemplén-vármegyéről. (50. folyt.). Latinból: Dongó Gy. Géza. — 5. Babotsay Izsák, Tarezal v. notariusának naplója. (4. folyt.) Közli: Hubay Kálmán. — 6. Szirmay András naplója. (46. folyt.) Közli: Karsa Ferenc. — 7. A sáros-pataki ev. ref. főiskola rövid története. (2. folyt. két képpel). Irta: Szinyei Gerzson. — 8. **Levelesláda:** A br. Sennye-család levelestárból. (VII.) Közli: Lajda József. — 9. Zombory Hasznos Péter nemesi kiváltság-levele. (2. folyt. és vége.) Latinból: Matolai Etele. — 10. Sáros-Nagy-Patak régi jegyzőkönyveiből. (V.) Közli: Dongó Gy. Géza. — 11. A tarczali „Szarvas“ szőlő történetéhez. Közli: Dongó Gy. Géza. — 12. Rákóczi-, vagy Zrinyi-kincsek. (I.) Közli: Dongó Gy. Géza. — 13. Trautsohn herceg birtokba helyezése. Közli: Fodor Jenő. — 14. Fenyegető levél a husszitaktól. Közli: Dongó Gy. Géza. — 15. **Irodalom:** Árpádkori sírleletek Zemplén-vármegyében. — 16. A „Nagy Iván“ család-történelmi értesítő. — 17. **Tarca:** A homonnai Drugeth-család romlása. (I.) Irta: Takáts Sándor. — 18. A szerkesztő postája. — A havonkint 2—2 nagy iven megjelenő „Adalékok“ előfizetése egész évre (12 füzetre) csak 4 koronára 80 filler. — *Melegen ajánljuk mindenkinek, a kit vármegyénk viszontagságos története érdekel; főkepp pedig ajánljuk a községek figyelmébe; annyival is inkább, mert ebben az évfolyamban is tart még az egyes községeknek külön-külön történelmi és helyrajzi ösmertetése.*

Minden állatkép csupa élet. Ez jellemzi legjobban „Az állatvilág pillanati fényképekben“ c. és a Lampel Robert és es kir. udv. könyvkereskedő (Budapest, VI. Andrássy-út 21. sz.) kiadásában megjelenő díszművek összes képeit. Az állatokat a magok valóságában, a maguk természetességében mutatni be, minden mesterkétség, minden cifrasz elkerülésevel — a célja ennek a könyvnek. A legszebb, a legdíszesebb kialakítású természetrajzi munkákban, az állatvilág képek könyveiben, az állatok művészek megfigyelései, rajzai és festményei alapján mutatják be. De a természetesség, a valóság szemponjával megis csak a jó fényképe az első. Az élethez, a kitűnő reprodukció mellett a képek nagysága is megragadja ebben a remek munkában a szemlelő figyelmet. Ily nagy képeken meg egy munka sem mutatja be az állatvilágot. Maguk az állatok a legerdekesebbek, a legnevezetesebbek. Akarjunk van olyan közöttük, a mely természetrajzi, állatvilág munkában egyáltalában nem látható. Az európa-szerke híres berlini állatkert állományából vannak veve. A mellett, hogy a díszes könyv nevezetes és érdekes nagy állatokat mutat elénk, egy állatkerti sétát is potol. Gyönyörködhetünk az állatokban, akarsak az állatkertben magában látnok őket. Az egyes képekhez a magyarazatok nem szaraz leírások, hanem vagy az állateletről kiváló-gatott, eliseit valamelyik mozzanat, vagy pedig az illető állatra vonatkozó adatok. Elvezeteli, okulásai fogja olvasni mindenki, a ki az állatvilág iránt érdeklődik. Meg vagyunk győződve arról, hogy a maguk műveit közönség ugyszintén a szakkörök teljes mértékben méltányolni fogják a kiadónak azt az igyekezetét, a melylyel ezt a díszes munkát, áldozatok aran, baráink magyarkiadásban hozzáférhetővé teszi. „Az állatvilág pillanati fényképekben“ kell, hogy minden műveit magyar család asztalán, minden gyermekszobában, minden szakember és művész könyvtárában helyet foglaljon. Megjelenik 16 füzetben. Minden füzet ára 60 filler. egy egy füzet 12 keppel, az egész munka összesen 192 keppel. Az egész munka ára díszkötésben 14 korona.

Szólómivesi politikánk címmel Baross Károly föld-birtokos és a „Boraszati Lapok“ szerkesztője tollal egy aktuális tárgyú füzet hagyta el a sajtót, mely a földművelésügyi taca tárgyalása alkalmából felolait a gazdasági politikanak mindana kérdéseit, melyek a magyar szőlő-termelés felvirágosására, jövedelmezőségére befolyással bírnak. Resztletesen foglalkozik e teren az állami feladatokkal, a szakoktatás kérdéseivel és mindazokkal az intézményekkel, melyek a szőlők felújítását vannak hivatva előmozdítani. Kutatja a borértékesítés bajait, beszél a pincészövetkezetek létesítéséről, az értékesítés országos szervezéséről, az italmérés gyakorlatáról. Bírálja a boritaladó és a szeszadónak a szőlőtermelőket érto kérdéseit, s közli Magyarország és a monarchia bortermelésének és borfogyasztásának statisztikai aat. Böven foglalkozik az olasz borok behozatával, kiterjeszkedve a vamhitei és a tarifá-kedvezményekkel üzött visszatelekre. A füzet érdekes olvasmánya azoknak, kik közzgazdaságunk e fontos ágá iránt érdeklődnek. A füzetet az érdeklődőknek díjlanul küldi meg a „Boraszati Lapok“ szerkesztőse. Könyvkereskedői uton egy koronaert kapnato.

A Magyar Bazar. Igen szép, izléses divatképekkel, rajzokkal és kimerítő leírásokkal, magyarázatokkal jelen meg a Magyar Bazar legutolsó divatlapja, az „Athena“.

Folytatás a III. mellékleten.

um<sup>o</sup> kiadásában és Wohl Janka szerkesztésével De nemcsak a sikkes dívat gyönyörködteti az olvasót ebben a dívatlapban, hanem az irodalmi rész is megfelel a legkényesebb igényeknek. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal A „Magyar Bazár“ Előfizetése 1/4 évre 4 korona. Megjelen havonként négyszer. Megrendelő cím: Magyar Bazár kiadóhivatala, Budapest, VII. kerepesi-ut 54.

A „Háztartás“. A Kürthy Emilné szerkesztésében és az „Athenaeum“ kiadásában megjelenő ezt a magyar háziasszonyok legkedvesebb közönyét gazdag és változatos tartalmáért a legmelegebben ajánljuk a „Zemplén“ t. olvasóközönségének szíves pártfogásába. A „Háztartás“ előfizetése egy évre 12 korona, fél évre 6 korona, negyedévre 3 korona. Megjelen havonként háromszor. Előfizethetni a kiadóhivatalban, VII. kerepesi-ut 54. Mutatványszám ingyen.

„Kis Lap“. A Forgó bácsi „Kis Lap“-ja az elmélet legjobbjait gyermek-újság. Gyönyörű rajzai, vonzó, tanulmányos olvasmányai a gyermekvilágban hétről hétre kedves meglepetés számba mennek. A „Kis Lap“ mindig szombaton reggel jelenik meg, úgy, hogy a vidéki kis olvasók már vasárnap kézhez kapják. Előfizetése 1/4 évre 2 korona. Megrendelő cím: Kis Lap kiadóhivatala, Bpest, Kerepesi-ut 54. Mutatványszám ingyen.

A Dedek-féle Szentek Életéből megjelent a 6. 7 és 8. füzet. A vállalat a legvérmesebb reményeknek is megfelel. Illusztrációi, kivált a füzetek elejét díszítő teljes képek, valószínűleg művészi reprodukciók. Nem csupán a vallásos érdekek, hanem a műveltség is kellő kielégítést talál benne. Ha a vállalat ily módon folytatja a megválasztást, akkor a Dedek-féle Szentek Élete az egyházi műveltség-történelem segédkönyve, a műpártolók szalon-asztalának díszese lesz. A 6-ik és 8-ik füzetben az elismeréssel kell adoznunk annak a bájos képek melyet Jules Illusztrátorunk Cserna Karoly rajzolt meg s mely február havának jelképes magyarozatát képezi. Tudjuk, hogy a kat. egyház február havát a fájdalommal Szűznek szentelte. Ezt a gondolatot jelenti meg Cserna rajza. A szenvedés virágai, a lötusz, kaktusz és bogáncs alkotta keretben a keresztfa tövében terdel a fájdalomtól megtört Istenanya. Főlemitjük meg, hogy a „Szentek Élete“ nek kiadását Kiss János dr. egyetemi tanár vette át a Pallas Irodalmi és nyomdai részvénytársaságtól. Megrendelések S.-A.-Ujhelyben Lóvy Adolf könyvkereskedőhöz intézendők.

## Egyesületi élet.

**Közgyűlés.** A s.-a.-ujhelyi keresk. társulatnak márc. 25-ére hirdetett közgyűlése, mint-hogy a tagok határozatra jogosító száma akkor nem gyűlt egybe, megtartható nem volt. Az Alapsz. 10 §-a értelmében az újabb határnapp apr. 1-ére tüzetvén ki, a közgyűlést ma d. u. 4 órakor, a multkori tárgysorozattal tartjuk meg, és a jelenlevő tagok számára való tekintet nélkül fog ez a közgyűlés határozni.

A „Keresk. Társulat“ t. tagjait ez uton van szerencsénk újból meghívni.

S.-A.-Ujhely, 1900. apr. 1.

Schön Sándor,  
elnök.

Schneider J.  
titkár.

A s.-a.-ujhelyi izr. egyesület javára folytatolag adakoztak a multkori kimutatásunkból tévedés folytán kimaradt s 8 (nyole) koronát felülfizetett Teich Antónia urnón kívül: Dávidovics Adolf 4 koronát, Reich Lipót Lukán 6 koronát és néhai id. Reichard Bernát fia atyjuk emlékre örökös tagsági díj 50 koronát; mit hálás köszönettel nyugtatunk. Ilyképp a március 10-én rendezett jótékony célú est tiszta jövedelme, a felmaradt bor elértékesítéséből befolyt 39 korona 40 fillérrel együtt, 606 korona és 40 fillér.

S.-A.-Ujhely, 1900. évi márc. 30-án.

Reichard Salamon dr., Kun Frigyes,  
e. pénztáros. e. elnök.

Erényi Manó dr.,  
e. titkár.

## Nyilvános nyugtató

Ezennel elismerem, hogy tekintetes Nemes Sándor gálszécsi járási főszolgabíró ur a Friedman Herman kassui és Weisz Salamon bodzás-ujlaki lakosok által hivatalánál lefizetett 40 korona büntetés-pénzből nekem a gálszécsi járási kórház részre ma 20 (husz) koronát adott át. Gálszécs, 1900. évi márc. 29-én.

Obláth Mór dr.,  
ideigl. pénztáros.

# TANÜGY.

A Zemplén vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata  
— A rovatért felelős: A szerkesztő-bizottság. —

Minden kézirat Beregszászy István, szerk. biz. elnökhöz küldendő S.-A.-Ujhelybe.

„Egynek minden nehéz, soknak semmi sem lehetetlen.“  
(Széchenyi István.)

A szokásos Széchenyi lakomán az idej hivatalos szónok magas szárnyalású beszédjében többek között ezeket mondotta: „És látok is már derengeni a borongó látóhatáron jobb jövő előjeleként egy vigasztaló hajnali fényt s ez: a szövetkezeti eszme térhódítása.“  
Mindnyáján oktatjuk növendékeinket az

összetartásra s mi magunk alig gyakoroljuk ezen nemes erényeket.

Tény, hogy az állásunkkal járó anyagi gondok nyomasztólag hatnak kedélyünkre, megbénítják az akaraterőt; de ki tagadhatja, hogy helyzetünk különösen az utóbbi években nem javult-e tetemesen? Merem állítani, hogy egy jobb jövő küszöbére léptünk s csak tőlünk függ helyzetünk jobbrafordulása. Ha mindenki csak egy téglát fog vinni boldogulásunk felépítéséhez, akkor hamar tető alá kerül az épület.

„Néma gyermeknek anyja sem érti a szavát.“ Ha hallgatva belenyugsunk sorsunkba, ha fel nem költjük az irányadókorok érdeklődését és figyelmét helyzetünk iránt, ha a sérelmek orvoslását nem sürgetjük és a sok vizsás, a tanítótságot sértő sok intézkedés illetve szokás ellen a legerélyesebben fel nem lépünk, akkor a jobb jövő reményéről is le kell mondanunk.

Igen sok, az egész tanítótságot érintő nagyfontosságú kérdés és eszme vétetett fel részint egyesektől, részint egyesületektől, azoknak kedvező megoldása megfelelő propagandától függnek. Szükséges, hogy az egész tanítótságot, mint egy ember vállaltva munkálkodjon és a jobb jövő elnyeréséért vivandó harcban a maga részét kivége.

Igy a nyugdíj revízió alkalmával a törvény keretén belül a legmesszebbmenő agitációt kell kifejtenuk, hogy az igazságosabb alapra fektessék, a sérelmek orvosoltassanak. Csak röviden fogom a nyugdíjtörvény hiányos, igazságtalan pontjait felsorolni. Ezekből mindenki meg fog győződni, mennyire szükséges az együttes munkálkodás, mert tevékenységünknek csak úgy lehet eredménye, ha minél sürűbben tömörülünk a kibontott zászló alá.

Lássuk hát a sérelmeket:

A nyugdíjtörvény 8. §-a szerint a férfi tanító 21, a nő 20-ik életévének betöltése előtt nem lehet tagja a nyugdíjintézetnek. Az 1875. évi t.-c. 3. §-a azt mondja, hogy árvaik csak 16 éves korukig kaphatnak segélyt, míg a 6. §-a szerint a 10 évnél kevesebb időt szolgált; de önhibájuk miatt szolgálatra képtelenné vált tanítók csak végkielégítésre számíthatnak, ugyszintén elhalálozás esetén az özvegy nem kap rendes nyugdíjat s gyermekeivel ki van szolgáltatva a legnagyobb nyomornak avval az 1—200 frttal, melyet végkielégítés címén kap.

Sérelmek az 1891. évi 43. t.-c. 8. és 20. §§-ai. Az első azért, mert kimondja, hogy az árvák gyámpénze nem lehet nagyobb az anyja segélydíjánál, a másik a gyűlöletes 15 kr.-ok miatt. Az 1880. 28. t.-c. megadja a módot az iskolafentartónak arra, hogy tanítója fizetésének 400 frtig való kiegészítése végett államsegélyt kérhessen, a nyugdíjtörvény pedig 300 frtban állapítja meg a minimumot. Ez az intézkedés különösen a kántortanítókra nézve káros, a mennyiben kántori fizetések a nyugdíj igény kiszabásánál tekintetbe nem vétetik, az 1899. évi t.-c. 8. §. pedig kimondja, hogy a kántortanítók, ha mindkét címén élvezett jövedelmük megüti a 400 frtot, nem kaphatnak államsegélyt.

Az 1893. 26. t.-c. 1. §. 2-ik bekezdése világosan kimondja, hogy egy rendes tanító fizetése felekezeti iskolánál sem lehet 300 frtnál kevesebb. Az 1891. évi 43. t.-c. 3. §-a kimondja továbbá, hogy a nyugdíj kiszabásánál minimum összegül mindig 300 frt veendő alapul. Az 1893. évi 26. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 10000. sz. utasítás 2. §. 3. bekezdése világosan mondja, hogy a korpótlék a 300 frtnál magasabb fizetésbe be nem tudható, tehát a tanítót minden körülmények között megilleti. S mit tapasztalunk? Azt, hogy a 300 frtnál kisebb fizetésbe is betudják. Számítalan esetben a kántortanítók tisztán tanítói fizetések nemesak, hogy nem üti meg a 300 frtos minimumot, hanem alig több 50—60 frtnál. Már most, midőn az ilyen tanító megkapja az első korpótléket, mi természetesebb, mint hogy nyugdíjigénye 50 frttal növekedjék. De nem úgy van. A nyugdíjigénye mindaddig megmarad a 300 frtnál, míg csak a tisztán tanítói fizetése a korpótlékekkel együtt meg nem üti a 300 frtot. Az olyan kántortanító tehát, m kinek tisztán tanítói fizetése csak 50 frt, 40 évi szolgálat után is csak 300 frttal vonulhat nyugalmába, mert ötödéves korpótlékait ezen 50 frtnak 300 frtig való kiegészítéséül tudogatják be.

Sérelmes dolog az is, hogy a nyugdíj intézetbe belépő tanító egyszermindenkora fizetésének 5%, évenként 2%-át a fizetésemelkedésnél pedig a fizetési többlet 50%-át tartozik a tanítói nyugdíjalapra fizetni, mert — hogy példával éljünk — ha egy tanító 1600 korona díjazás mellett kezdi meg szolgálatát:  
80 kor.  
Az első évben fizeti ennek 5%-át . . . 352 kor.  
11 éven keresztül 2%-át . . . . .  
Összesen: . . . . . 432 kor.

Egy másik tanító pedig kezdi működését

800 kor.-val ennek első évi 5%-a . . . . . 40 kor.  
10 éven keresztül 2% . . . . . 160 kor.  
Ezen idő alatt előléptetik 800 k.-val  
ennek 5%-a . . . . . 400 kor.  
a 11-ik évi díj a 2%-ó után . . . . . 32 kor.  
Összesen: . . . . . 632 kor.

Tehát 11 éven keresztül kerek 200 kor.-val fizet a nyugdíjalapra be többet a 800 kor.-val 10 éven át díjazott s 1600 kor.-nát csak a 11-ik évben élvezett, mint az 1600 koronával 11 éven át díjazott tanító.

De leginkább sujt bennünket a 40 évi szolgálat. Piszkos egészségtelen tanteremben tanítani 40 éven át; Isten csodája, ha valaki kibírja.

Avagy igazságosnak mondható-e azon eljárás, hogy évente 60—70,000 frt kezelési költség címén vonatik el a nyugdíjalapból, ellenben az állami tisztviselők nyugdíjalapjait ingyen kozelteti az állam.

Mint már említettem, csak a legszembetűlőbb sérelmeket akartam felsorolni, de már ezekből is kiviláglik, hogy nyugdíjaztatásunknál milyen mostoha bánásmódban részülünk.

S ezenkívül hány nyitott seb sajog a tanítótságot testén? Hány életbevágó kérdés foglalkoztatja a tanítótságot; a milyenek: a fizetés-rendezés, szakfelügyelet, járási tanfelügyelőség, évről-évre vizsgálatok, tanterv-kérdés és még sok-sok lényegesen lényegesebb kérdés.

Dolgozzunk hát ezeknek kedvező megoldása céljából karöltve és szakadatlanul, mert: „Egynek minden nehéz, soknak semmi sem lehetetlen.“

S.-A.-Ujhely, 1900. márc. hó.

Kaufmann Ármán.

## A gyakorlati tanítások bírálati rendszere.

Tekintetes Tanító-egyesületi Elnök ur!

A zemplén-vármegyei általános tanító-egyesületnek alsó fiók-köre 1899. évi március hó 21-én Sárospatakon tartott ülésén azt az egészséges eszmét vetette fel, miszerint jó volna a gyakorlati tanítások helyes elbírálása céljából egy oly bírálati tervezetet készíteni, a mely meg egyrésztől jövőre a gyakorlati tanításokat egyöntetűvé tenné, addig másrészt a rendszeres-objektív bírálatot honosítaná meg.

Általános az a tapasztalat, hogy a tanítótestületeken való gyakorlati tanítások tartására igen nehéz vállalkozókat kapni. Ennek sokféle oka van, de ez alkalommal nem akarok azokra kiterjeszkedni; csakis egyik általam legnagyobb, nek vélt okát említem fel s ez a bírálatoktól való félelem.

Ezen nem is lehet nagyon csodálkozni, mert a ki a gyakorlati tanításokról elhangzani szokott bírálatokat figyelemmel kíséri, meggyőződhet arról, miszerint azok rendszeresen minden rendszert nélkülöznek s igen sokszor nem állanak egyébből, mint a tanításokra nem tartozó dolgokra való kitérésekből, legtöbbször tulszigorú személyeskedő, kicsinylő, a kartársak közötti egyenetlenségek előidézését magukban foglaló megjegyzésekből.

Az ilyenek aztán nagyon természetesen egyiket-másikat a gyakorlati tanítások tartásától teljesen elidegenítették.

Zemplén-vármegye általános tanító-egyesületnek alsó fiók-köre is átlátta ezt s ezért egy bírálati rendszer kidolgozását tűzte ki célul, a mely bírálati rendszer mintegy utmutatóul szolgáljon arra nézve, hogy a tanításnak megfelelő ága-bogaira, fogásaira szabad és kell megjegyzéseket tenni, hogy a tanítás helyesen és igazságosan legyen elbírálva.

Annak idején, midőn ez egészséges eszme felmerült, én voltam az a szerencsés, a ki ezen ügy tanulmányozásával s egy helyes bírálati rendszer véleményezésével bizattam meg a zemplén-vármegyei igen tisztelt általános tanító-egyesületnek alsó fiók-köre részéről.

Es ezen megbízást a legkomolyabb tanulmányozás tárgyává tettem, mert egy oly bírálati rendszert akartam az igen tisztelt fiók-köri gyűlésnek véleményezni, a mely nemesak olyan neveléstani és módszertani dolgokat foglaljon magába, melyeket a gyűlésen való tanításoknál, de mindennap a saját iskolájában is minden tanítónak szem előtt kell tartania, hogy tanítása a pedagógia és didaktika követelményeinek megfelelően. E tekintetben is igen jó az ilyen „emlékeztető.“

A sors azonban nem akarta, hogy az igen tisztelt fiók-köri gyűlés ezen szép megbízásnak eleget tehessen. Athelyeztetésem által meghiusult azon szándékom, hogy egy helyes bírálati rendszert a fiók-köri gyűlés elé terjesszek.

Mindezek dacára nem szeretném, hogy az a nagy fáradsággal gyűjtött anyag és tanulmányozás, melyet ez irányban tettem épen arra a vármegyére nézve kárba veszen, a mely ezt az egészséges eszmét felvetette.

Az alábbiakban tehát leszek bátor az általam összegyűjtött s ezen kérdésre vonatkozó anyagot igen tisztelt Elnök urnak rendelkezésére bocsátani, melynek ha valamiben is hasznát vehetné az igen tisztelt fiók-köri gyűlés, csak örömmel szolgálna.  
(Vége köv.)

### Tanügyi apróságok.

Az Országos Eötvös-Bizottság köztudomás szerint e tavasszal közreboesátja b. Eötvös József összes munkáinak végleges teljes kiadását. Mint általában tudva van a nagybecsű kiadás (20 kötet, 400 iv. 40 frt) tiszta jövedelme b. Eötvös Loránd ajándékából a „Tanítók Házának” fenntartására fordítatik, melyben Budapest és Kolozsvárt szegénysorsu tanítók és tanárok fiai nyerneik főiskolai tanulmányaik alatt részben ingyenes ellátást. A bizottság széleskörű munkálkodása — élén Széll Kálmán miniszterelnök, Károlyi Tibor gr. a főrendiház elnök, Wlassics Gyula, Jókai Mór, Beöthy Zsolt stb. állanak — s a kulturális és jótékony cél egyesülése már eddig is igen szép számú előfizetőt szerzett. Az előfizetők névsorában vidékünkbeli és vármegyénkbeli eddig a következő neveket találni:

Steinfeld István K.-Helmecz  
Zichy Andor Upor,  
Ev. ref. főiskola könyvtára S.-Patak.  
Olvasóegylet Tállya.  
Izraelita anyahitközség S.-A.-Ujhely.  
Az összes előfizetők száma mehaladja a 300-at.

**A felekezeti iskolák állami segélyezése.** A hitfelekezetek, avagy egyes községek az államsegély kieszközlése céljából benyújtott kérvényekkel rendszeren a folyamódó hitközség egyházi s iskolai költségvetésével, az iskolai hitközség szegénységéről szóló szolgabiroilag megerősített előjáráságra, bizonyítvánnyal a tankötelesek kimutatásával s a beleegyező egyházmegyei nyilatkozattal felszerelve a közig. bizottsághoz küldték. Jövőre nézve a közokt.-ügyi minisztérium úgy intézkedett, hogy a jelentéshez mindenkor melléklendő az említett okmányokon kívül egy külön kimutatás, melyben feltüntetendő a községben működésben lévő más, tehát akár állami, akár községi, felekezeti iskolák jellege, azok tanerőinek száma, az iskolák állapota.

**Tanítók könyvtára.** A kultuszminisztériumban népiskolai szakosztályában két tervet készítenek elő. Az egyik: A népiskolai szemléltető képek művészi előállítására, a másik: a népiskolai ifjúsági könyvtár szervezése ügyében megindított mozgalom. A szemléltető képek előállítására a közös szükségletek rovatában 10,000 korona van lekötve és az összes anyag összehordva az ifjúsági könyvtárjegyzék is elkészült már. Fedezetről is gondoskodott a miniszter, a mennyiben újabb minden egyes állami iskola szervezése alkalmával kimondja, hogy főlvételi díj fejében minden tanuló 50 fillért köteles az ifjúsági könyvtár céljaira befizetni. (M. N.)

### Közgazdaság.

**S.-A.-Ujhelyi szénkénegraktár.** A gazdasági egyesület, mint a s.-a.-ujhelyi szénkénegraktár bizományosa, ezen az uton is értesíti a szőlőbirtokos közönséget, hogy a vasuti állomásnál levő szénkénegraktárból minden héten kedden és pénteken d. e. 11 órától 12-ig van szénkéneg kiadás, — egyszersmind a ministeri rendelet értelmében kéri az őszi gyéritéshez szükséges szénkéneg mennyiségét legkésőbb április hó 28-áig előjegyeztetni, mert ennek elmulasztása esetén a helybeli raktár nem elégítheti ki a kívánalmakat.

### Városi és községi ügyek.

**A helybeli ipartestületi betegsegélyező pénztár.** Főispánunk közbelépése folytán, a kereskedelmi miniszternek, kiküldött biztosa: Drexler Ignác ministeri számellenőr részéről, hat napig tartó vizsgálatnak vetetvén alá a betegsegélyező pénztárnak inkriminált kezelése, mely vizsgálat — írja tudósítónk — 1896. évről — tételről-tételre ejtve meg, konstatáltatott, hogy azok a vádak, mintha főkönyv nem vezetettnek, a járulék-hátralék nyilvántartva nem lenne, a munkaadók járulékot nem fizetnek, a takarékbetétek nem tőkésítettnek, be- és kilépési lapok nem vezetettnek, ingó vagyonelejtár nem lenne, s a pénztár általában rendtelenségben lenne, teljesen alaptalanok. Kifogás tárgyát csak is az képezhetné, hogy a betegs. pénztár az ipartestület javára megterhelhetett és az ipartestület megkímélte, de az is az előjárás tudatával és beleegyezésével történt. A pénztári naplók és a pénztár is teljesen rendben találtattak. A ministeri kiküldött előtt 5 panaszos egyén jelentkezett, a kiknek panaszja nyomban

alaptalannak bizonyult, s a kiknek panaszja csak azért jegyzőkönyveztetett, hogy lássa a minister, kik és minő panaszokkal izgatták fel a kedélyeket és minő panaszszal akarják a békét megromlani. Azt hlsszük, hogy ezek után a pénztár felosztása nem fog megtörténni.

**\* Gyümölcsfa-csometék.** A földmivélsügyi kir. minister 1250 (azaz ezerkétszázötven) db. különféle nemes fajú gyümölcsfát bocsátott S.-A.-Ujhely polgármesterének rendelkezésére. Figyelmeztetjük tehát a közönséget, hogy a ki ingyen gyümölcsfát óhajt, jelentkezzen a város szőlésznél.

**\* Megszabályrendeletett kaszirnők.** S.-A.-Ujhely város képviselőtestületének „A pinécérői szolgálat korlátozásáról” szóló szabályrendeletét jóváhagyó záradékkal leküldötte a belügyminister.

**\* Kazinczy-utca.** A polgármester felszólalásunkra kötelezte a vállalatot, hogy a Kazinczy-utca hosszában húzódó beton-gyalogjárónak besüppedt szakaszait állítsa helyre. A vállalat munkásai már holnap megkezdik a betonjavítást.

**\* Zöld-öjtvány.** A földmivélsügyi kir. minister tizenegy ujhelyi kisbirtokosnak 2200 db. zöldöjtványt ajándékozott a polgármester előterjesztésére.

**\* Állami anyakönyvi statisztika.** A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1900. márc. 24-től 1900. márc. 31-ig a házasságok kötétt: — pár; b) kihirdettetett: 2 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 14 esetben; d) elhalálozott: 14 egyén.

## Vármegyei Hivatalos Rész.

Zemplén-vármegye főispánjától.

326. sz./főisp 1900.

### Elnöki körlevél.

A törvényhatósági bizottság T. tagjait az 1900. évi április hó 19-en délelőt 10 órakor tartandó

### renkivüli közgyűlésre

tisztelettel meghívom.

Ezen közgyűlés tárgyai:

1. A vármegyei tiszt-, kezelő-, segéd- és szolgaszemélyzet törzsfizetésének emelése és lakbérének rendezése érdekében f. évi február hó 27-én tartott közgyűlésből 24/4655. sz. a. hozott határozat alapján kivetendő 2%-os vármegyei pótdadónak megszavazása.

2. A homonnai vámoshid építési költségeire százezer koronának kölcsönvétele iránt az alispán által megkötött szerződésnek; és

3. az országgyűlési képviselő-választók fuvardijai iránt alkotott, s a nagyméltóságú belügyminister urnak folyó évi március 22-én kelt 27,359/I. fő. számú intézvénnyel kezelt átdolgozott vármegyei szabályrendeletnek tárgyalása.

S.-A.-Ujhely, 1900. április 1-én.

Hazafias üdvözléssel:

Molnár János s., k.,  
főispán.

6403/900. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.  
A 10 főszolgabíróknak és S.-A.-Ujhely r. t. város polgármesterének.

Az 1897 évi XXIII. t.-c. értelmében szervezett m. kir. honvéd főreáliskolában és a honvéd Ludovika Akadémiában az 1900/1901. tanév kezdetén betöltendő helyekre\*) vontkozó és a „Budapesti Közlöny”-ben is megjelenő pályázati hirdetményt oly felhívással adom ki, hogy ezen hirdetménynek saját területén és minél szélesebb körben leendő közhírre tétele iránt azonnal intézkedjék.

S.-A.-Ujhely, 1900. március 29.

Matolai Etele, alispán.

\*) A Buttler János gróf alapította egy hely a Ludovika-Akadémiában t. Zemplén-vármegye részéről első, illetve második sorban bemutatandó ifjakkal fog betöltetni. A terjedelmes Pályázati hirdetményt a főszolgabíró, a polgármesteri hivatalokban, úgyszintén a t. vármegye irat tárában, mint a „Zemplén” szerkesztőségénél is az érdeklődők megtekinthetik és áttanulmányozhatják — Itt emlíjük föl, hogy hasonló Pályázati hirdetmény érkezett a közös hadsereg katonai nevelő és képző intézeteiben, valamint a katonatiszti leányok sopronyi nevelő intézetében az 1900/1901-ik tanév kezdetén betöltendő kincstári (a közös hadügyi tárcából tavaddalmazott) egész és fél díjmentes, illetőleg alapítványi és fizetési helyekre vonatkozó pályázatok dolgában is. Ez a pályázati hirdetmény is megtekinthető az előbb említettük hivataloknál és helyeken. Szerk.

T. Zemplén-vármegyei thatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1900. február hó 28-án tartott közgyűléséből.

37/4726. Olvastatott a vármegyei alispán, mint a szabályrendeleteket készítő bizottság elnökének jelentése, melylyel a thatósági bizottság mult évi 170/6388. szám alatt hozott közgyűlési határozatára bemutatja a szabályrendeleteket alkotó bizottság által a borellenőrző bizottságok részére megalkotni rendelt szervezeti szabályzat és ügyrend tervezetét.

A vármegye törvényhatósági bizottsága a nm. m. kir. kereskedelemügyi minister 1898. évi október hó 6-án 63349/VIII. szám alatt kelt intézvénnyel megküldött minta alapján a borellenőrző bizottságok részére elkészített szervezeti szabályzatot és ügyrendet a járási főszolgabírák és S.-A.-Ujhely rendezett tanásu város utján kihirdettetni rendeli, a vármegye alispánját pedig felhívja, hogy a kihirdetést tartva nyilván és a szabályrendeletet a kihirdetési bizonylatok beérkezése után jóváhagyás végett jelen határozattal nemkülönbén a beérkező kihirdetési bizonylatokkal, valamint az esetleg beadandó fellebbezésekkel együtt a kereskedelemügyi nm. ministerhez terjessze fel.

Kmft.

Jegyzette és kiadta:

Dókus Gyula, főjegyző.

37/4726.

A Zemplén-vármegyében alakított borellenőrző bizottságok szervezeti szabályai és ügyrendje.

1. §. A mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893. XXIII. t.-c. végrehajtása tárgyában 1897. évi aug. hó 23-án 53850. sz. a. kiadott kereskedelemügyi ministeri rendelet alapján alakított borellenőrző bizottságok feladata a borforgalomnak az 1893. XXIII. t.-c. szempontjából való megfigyelése, az illetékes hatóságok nyomravezetése s a kihágások kiderítésére irányuló eljárások megkönnyítése.

2. §. A bizottságok elnökeit és tagjainak felét (a thatósági bizottság, esetleg a községi képviselő testületek tagjainak sorából) a főispán nevezi ki, a tagok másik felét pedig (szintén a thatósági bizottság, esetleg, — a községi képviselő testületek tagjainak sorából,) a thatósági közgyűlés választja.

3. §. A bizottsági elnök és a bizottsági tagok kinevezése, illetőleg megválasztása három-három évre terjed, ugyanazok az egyének azonban újra kinevezhetők, illetőleg megválaszthatók.

Ha valamelyik bizottsági tag ezen állásáról lemond, továbbá ha meghal, vagy más ok miatt a bizottsági tagokra bizott teendő ellátására képtelenné válik, a bizottság elnöke vagy helyettese tartozik ezen körülményt a thatóság első tisztviselőjének (alispán, polgármester) azonnal bejelenteni.

4. §. A bizottsági elnök és a bizottsági tagok ezen állása tiszteletbeli, tehát sem fizetéssel, sem díjazással (napi díjakkal, utazási vagy ügyviteli költség megtérítésével stb.) nem jár.

5. §. A borellenőrző bizottság megalakuló ülését ezen szervezeti szabályzat és ügyrend megállapításától számítandó 30 napon belül tartozik megtartani, s azon elnök-helyettest választani.

Ezenkívül a bizottság félévénként legalább egy ülést tartozik tartani, melyen az elnök, vagy helyettese a bortörvénybe ütköző kihágások gyanúja miatt tett feljelentésekről, az ezen kihágási ügyekben hozott ítéletekről, az ezek ellen történt fellebbezésekről jelentést tesz, s az elnök, valamint az egyes bizottsági tagok általában előadják a bortörvény végrehajtása körül szerzett tapasztalataikat és erre vonatkozó esetleges javaslataikat.

6. §. Az 5. §-ban említett fél éves ülésen kívül a borellenőrző bizottság annyiszor tart ülést, a hányszor ennek szüksége felmerül.

Az ülések napját az elnök, vagy helyettese tüzi ki, s az ülést ő hívja egybe.

Két bizottsági tag kivására az elnök vagy helyettese köteles ülést egybe hívni.

7. §. Az üléseket az elnök vagy helyettese, ezeknek akadályoztatása esetén pedig a jelenlévők által maguk közül erre felkért bizottsági tag vezeti.

A bizottsági ülés határozatképes, ha azon az elnöklön kívül legalább két tag van jelen. A határozatok szótöbbséggel hozatnak és jegyzőkönyvbe foglalandók.

Szavazatok egyenlősége esetén az a vélemény tekintetik a bizottság határozatának, a mely mellett az elnök szavazott.

8. §. A borellenőrző bizottságnak, valamint a bizottság minden egyes tagjának egyenként is feladata, hogy azon területen, a melyre a bizottság működése kiterjed, állandóan éber figyelemmel kísérelje a bortermelési és borforgalmi viszonyokat abból a szempontból, hogy vajjon ott nem készítettnek-e, illetőleg nem hozatnak-e forgalomba olyan italok, a melyek az 1893.

XXIII. t.-c. illetőleg a törvény végrehajtása tárgyában az 1897. évi aug. 23-án 53850. sz. a. kiadott kereskedelemügyi ministeri rendelet rendelkezéseibe ütköznek.

Mihelyt a bizottság bármely tagja e tekintetben alapos gyanúra okot szolgáltatható körülményeket észlel, vagy épen valamely tiltott cselekmény elkövetéséről tudomást szerez, tartozik erre a bizottság elnökét, vagy ennek helyettesét figyelmeztetni.

Ha az elnök vagy helyettese a bizottsági tagsággal egy véleményben van, illetőleg az egy bizottsági tagtól vett figyelmeztetéshez hozzá járul, ezt az illetékes első fokú hatóságnak akár szóval, akár írásban azonnal bejelenteni köteles. Ha az elnök a bizottsági taggal az ettől vett figyelmeztetésre nézve nem értené egyet, tartozik erről a bizottsági tagot azonnal értesíteni. Ellenben, ha ily figyelmeztetést nem valamelyik bizottsági tag egymagában, hanem legalább két bizottsági tag együttes megállapodás alapján tesz, akkor az elnök a bejelentést az illetékes első fokú hatóságnak azonnal még akkor is megtenni tartozik, ha a figyelmeztetéssel nem is értené egyet.

9. §. A 8. § második bekezdésében említett feljelentéseket előzetesen a bizottsági ülés elé terjeszteni nem szükséges, sőt a dolog gyorsabb elintézése végett, valamint azért is, hogy a gyanúsított felek az ellenük indítandó eljárásnak neszét ne vehessék, a feljelentés rendszerint bizottsági ülés összehívása nélkül a 8. §-ban előírt módon haladéktalanul megteendő illetékes hatóságnál, utólagosan azonban a feljelentések a legközelebbi bizottsági ülésen bejelentendők.

(Vége köv)

T. Zemplén-vármegye törv. hatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1900. február hó 28-án tartott rendkívüli közgyűléséből.

138. kgy. 4101/900. Olvástattott a lipiki gyermek-gyógyintézet igazgatóságának a szegény sorsu és anyagi jótéteményre utalt szülők, vagy köz szolgálatban álló személyek beteg gyermekei részére rendszeresített féldíjas helyek elnyerése tárgyában kelt pályázati hirdetménye.

A pályázati hirdetmény az ujhelyi polgármesternek, 10 főszolgabírónak oly felhívással adatik ki, hogy azt hatáskörükben mentül szélesebb körben terjesszék s az esetleg bejelentett igényeket ide 30 nap alatt bejelentésük, a pályázati hirdetmény a „Zemplén” lapban közhírré tétel céljából a kiadó hivatalnak megküldetik.

Kmft.

Jegyzette:

Ifj. Meczner Gyula,  
aljegyző.

Kiadta:

Dókus Gyula,  
főjegyző.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi február hó 28-án tartott közgyűléséből.

129. kgy. sz. 4032/900. Olvástattott a vármegye közigazgatási bizottságának az árvászeki elnök előterjesztése alapján, egy árvászeki ülnöki állásnak rendszeresítése tárgyában 1900. évi február hó 18-án tartott ülésében 204/512. kb. sz. alatt hozott határozata.

Az állandó választmány határozati javaslata elfogadtatván,

Miután a vármegye törvényhatósági bizottsága az árvászeki elnöki időszaki jelentéséből meggyőződött arról, hogy az árvászek a reá háromlő fontos feladatnak — a napró napra szaporodó munka mellett — csak úgy lesz képes megfelelni s kötelezettségeit fenakadás nélkül s lelkiismeretesen teljesíteni, ha a fogalmi személyzet szaporítottatik; a vármegye közigazgatási bizottságának f. évi 204/512. kb. számú határozatában kifejtettek folytán, az 1886. XXI. t.-c. 3. §-a alapján egy új árvászeki ülnöki állást 2400. korona (1200 frt) évi fizetéssel és 600. korona (300 ft.) lakbérátalánnyal rendszeresít. Ezen közérdekű határozat a „Zemplén” hivatalos lap utján az 1886. XXI. t.-c. 7. §-ának rendelkezései szerint meghirdetetik.

A járások főszolgabírái és S.-A.-Ujhely rend. tanácsu város polgármestere utasítatnak, hogy a meghirdetést igazoló községi bizonylatokat a netalán beadott fellebbezésekkel vagy személyes jelentésekkel 30 nap alatt a vármegye alispánjához terjesszék be.

A vármegye alispánja viszont utasítatik, hogy a beérkezett bizonylatokat átvizsgálván, jelen határozatot a netaláni fellebbezésekkel, vagy nemleges jelentéssel az 1886. XXI. t.-c. 5. §-ának e) pontja értelmében felsőbb jóváhagyás céljából a Belügyi m. kir. minister ő nagyméltóságához terjessze fel.

Kmft.

Jegyzette:

Ifj. Meczner Gyula,  
aljegyző.

Kiadta:

Dókus Gyula,  
főjegyző.

T. Zemplén-vármegye thatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1900. február hó 28-án tartott közgyűléséből.

31/4326. Olvástattott a szabályrendeleteket készítő bizottság jelentése, mellyel a községi szülésznők tartásáról alkotott s a nm. belügy-ministerium által 85022/99. sz. alatt kiadott intézkvény rendelkezései szerint átdolgozott szabályrendeletet bemutatja.

A bemutatott szabályrendelet azon módosítással, hogy a szülésznők segélyének igénybe vétele kötelezőnek kimondatik s az ezen szabályrendelet elleni vétés kihágásnak minősítetik, elfogadtatván, a „Zemplén” hivatalos lap utján meghirdetett határozatott.

A 10 járás főszolgabírája és S.-A.-Ujhely rend. tan. város polgármestere a meghirdetést igazoló községi bizonylatoknak a netalán beadandó fellebbezések, vagy nemleges jelentések kapesán a vármegye alispánjához 30 nap alatt leendő betérjesztésre utasítatnak. Az alispán viszont a beérkező bizonylatok és netaláni fellebbezéseknek, vagy nemleges jelentéseknek a nm. belügy-ministeriumhoz leendő felterjesztésére felhivatik.

Kmft.

Jegyzette és kiadta:

Dókus Gyula,  
főjegyző.

31/4326.

### Szabályrendelet

a községi szülésznők tartásáról.

1 §. A vármegye területén levő minden 1500 léleknél több lakost számláló község szülésznőt köteles tartani. A kevesebb lelket számláló községek a helyi körülmények és a közlekedési viszonyok szem előtt tartásával esoportosítva kötelesek szülésznőt tartani. Egy csoportban azonban 3 községnél több nem lehet.

2 §. A községek vagy körök csak okleveles szülésznőt alkalmazhatnak.

3 §. A jelenleg még működő, úgynevezett cédulás, főorvosi képesítéssel ellátott szülésznők az illetékes főszolgabírák által ezen szabályrendelet életbeléptetése után felszólítandók, hogy egy év alatt, ha koruk és egészségi állapotuk azt megengedi, s ha a községben más okleveles szülésznő nincsen, — maguknak szülésznői oklevelet szerezzenek, ellenesetben a szülésznői gyakorlatlól eltiltandók. Az egy év letele után az oklevéllel el nem látott szülésznők a működéstől eltiltandók.

4 §. A szülésznőket a képviselőtestületek választják. Ha azonban a képviselőtestületek a választástól bármely okból vonakodnának, a szülésznőt a főszolgabíró az 1886 évi XXII. t.-c. 84. §-ának megfelelőleg az újabb eredményes választásig helyettesíteni tartozik.

5 §. A szülésznők fizetését a képviselőtestületek meghallgatásával az 1886 évi XXII. t.-c. 66 és 67 §-ainak megfelelőleg a thatóság közgyűlése állapítja meg. A mi azonban 60 koronánál kisebb nem lehet.

6 §. A szülésznők a vagyontalan szülésznőknek, továbbá a napszamosok, a szellérek és a cigányok nejeinek díjtalanul kötelesek segélyt nyújtani.

7 §. A eselédek miután azok gyógyításáról az 1876 évi XIV. t.-c. intézkedik, ingyenes szülésznői segélyt nem igényelhetnek, hanem szolgálatadók az 1/4 telekkel bíró lakos által fizetendő díjat tartoznak ertők fizetni.

8 §. A varannai, homonnai, szinnai és sztropkói járásokban:

az 1/4 telekkel bíró lakos 2 koronát

a 1/2 " " " " " "

az egész " " " " " "

köteles minden szülés után a szülésznőnek fizetni.

A szerencsi, tokaji, s.-a.-ujhelyi, bodrogközi nagy-mihályi és gálszécsi járásokban, továbbá S.-A.-Ujhely rend. tan. városban:

az 1/4 telekkel bíró lakos 4 koronát

a 1/2 " " " " " "

az egész " " " " " "

köteles minden szülés után a szülésznőnek fizetni.

9 §. A szülésznőnek oly esetben való igénybe vétele, a mely nincsen a lebetegedéssel összefüggésben, külön díjazandó, és pedig minden igénybevétel alkalmával naponként 40 fillér éjjelenként 80 fillér fizetendő.

10 §. A szülésznő köteles a megszabott s fentebb elősorolt díjazásért a betegágyast nyolc napon át ápolásban, illetve gondozásban, tisztázásban, a kisdedet fürösztésben és gondozásban részesíteni.

Fegyelmi eljárás terhe alatt köteles műszereit, ruháit, körmeit, kezét és a betegágyast a legnagyobb tisztaságban tartani. Foglalkozását csak a szülés körébe tartozó tevékenységre, betegápolásra és a kisdedet gondozására terjesztheti ki. Hivatásával össze nem férő foglalkozást nem gyakorolhat.

11 §. Köteles minden, a gyakorlatában előforduló heveny-ragályos betegséget a községi

előjárásának és a főszolgabírónak azonnal bejelenteni.

12 §. Köteles a magzat elhajtási eseteket, valamint a korai szüléseket és az úszószülési eseteket a községi előjárásának és a főszolgabírónak azonnal bejelenteni.

13 §. A szülésznők székhelyeikről a csoportosított községekbe vagyontalan szülésznőkhöz saját költségükön kötelesek kiszállani.

14 §. A nyolc napnál tovább tartó, úgynevezett súlyos, tehát orvosi műtéttel járó betegágyi ápolásnak díját, ha az törvényes megállapítás alá kerül, a vagyoni állás és az eltöltött idő mérlegelésével, a főszolgabíró és főorvos meghallgatása mellett, az alispán állapítja meg.

15 §. A szülésznők alkalmazása állandó, de állásaikból az 1886. évi XXII. t.-c. 90—108 §-ainak alkalmazásával el is mozdíthatók.

16 §. A szülésznők fizetését felelősség terhe mellett a község bírása, illetve a körjegyző köteles behajtani, s azt az illetőnek egyenlő havi részletekben kiszolgáltatni.

17 §. Azon községben a hol okleveles szülésznő van annak a szülésznők által szüléseknél leendő igénybe vétele kötelezőnek mondatik ki.

A szülésznő alkalmazásának felelőssége nem csak a szülésznőt hanem a férjet, ennek nem léteben a nő hozzá tartozóit is terheli.

18 §. Az ezen szabály elleni vétés kihágásnak minősítetik s I. fokban járásokban a főszolgabíró, rendezett tanácsu városban a polgármester, vagy a tanácsnak a kihágási ügyek intézésével megbízott tagja, II. fokban az alispán III. fokban a közigazgatási bizottság illetékességének megállapításával 5 koronától 50 koronáig, a vármegyei szegényalap javára büntethető.

19 §. Ezen szabályrendelet felsőbb jóváhagyása után lett kihirdetéstől számítva egy hónap múlva lép életbe s végrehajtásával az alispán, a főszolgabírák, a rendezett tanácsu város polgármestere megbízatnak.

Kelt T. Zemplén-vármegye thatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1900. február hó 28-án tartott közgyűlésében.

Jegyzette és kiadta:

Dókus Gyula, főjegyző.

T. Zemplén-vármegye thatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1900. február hó 28-án tartott közgyűléséből.

30/4468. Olvástattott a szabályrendeleteket készítő bizottság jelentése, mellyel az 1890. évi I. t.-c. 24. §-a alapján alkotott vármegyei szabályrendelet 3. és 4. §-nak módosításáról készített szabályrendeletet bemutatja.

A szabályrendelet elfogadtatván, a „Zemplén” hivatalos lap utján meghirdetett határozatattott.

A 10 járás főszolgabírája és S.-A.-Ujhely rendezett tanácsu város polgármestere utasítatnak, hogy a meghirdetést igazoló községi bizonylatokat a netalán beadandó fellebbezésekkel, vagy ez irányban teendő nemleges jelenléssel 30 nap alatt az alispánnak mutassák be, a ki viszont a szabályrendelet 3 példányának a községi bizonylatok és netaláni fellebbezések, vagy nemleges jelentése kíséretében a nm. kereskedelemügyi ministeriumhoz leendő felküldésére felhivatik.

Kmft.

Jegyzette és kiadta:

Dókus Gyula,  
főjegyző.

30/4468.

### Szabályrendelet

az 1890. évi I. t.-c. 24. §-a alapján az utadó egy részének természetbeni leszolgáltatása tárgyában alkotott XLII. számú szabályrendelet 3. és 4. §§-ainak módosításáról.

1 §. A szabályrendelet 3. §-ának a) pontja hatályon kívül helyeztetik s ezen szakaszhoz a következő intézkedés lép hatályba.

c) Ha a kézi munkás kőgarmada töréséhez használtatik tartozik egy nap alatt.

1. Bazalt, granit, trachyt, porphir kőből  $\frac{1}{2}$  m<sup>3</sup>

2. Kemény mészkőből 1 m<sup>3</sup>

3. Puha mészkőből és szedett patak kőből  $\frac{1}{2}$  m<sup>3</sup>

követ szabályszerűen aprózva törni és a garmadába visszarakni.

2 §. A 4. §. hatályon kívül helyeztetik s helyébe következő intézkedés lép hatályba:

A természetbeni igás közmunka a törvény 24. §. alapján sommás arányban következő kép lesz leszolgáltatandó.

a) A kőfuvarozás a vármegye által kijelölt bányából (termelőhely) történik olyformán, hogy ha a bányától (termelőhely) 2 kl. méterre esik, akkor köteles a közmunkás 5 m<sup>3</sup> követ fuvarozni.

b) Ha a távolság 2—5 klm. közzé esik, akkor köteles 4 m<sup>3</sup> követ fuvarozni.

c) 5—7 klméter távolságig kifuvazandó 3 m<sup>3</sup> kő.

d) 7—10 klméter távolságra kifuvazozandó 2 m<sup>3</sup> kő.

e) 10—15 klméter távolságra pedig 1 m<sup>3</sup> kő lesz kifuvazozandó és minden esetben gar-  
madába rakandó.

Kelt t. Zemplén-vármegye thatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1900. február hó 28-án tartott közgyűlésében.

Jegyzette és kiadta:

Dókus Gyula,  
főjegyző.

1091. I.—900. A homonnai j. főszolgabirójától.

#### Körösvény.

A homonnai március 21-iki országos vásárról hazamenet Lyubise község határában Rudinkó Vazul olsinkói lakos marhához egy fehér szőrű, piros foltos, fehér homloku 1 1/2 éves tulk csatlakozván, azt haza hajtotta, gondozás alá vette s igazolt tulajdonosa ott 14 nap alatt átveheti, ellenesetben el fog árvereltetni.

Homonnán, 1900. évi március 26.

Haraszthy Miklós, főszolgabiró.

1761/I. 900. sz. A bodrogközi j. főszolgabirójától.

#### Körösvény.

Folyó évi március hó 19-én 1 db. 1 éves fehér szőrű, kicsit hátra álló szarvu ökör-borjú találtatott Szolnocska községben bitangóságban és a községi bíró által vétetett gondozásba, igazolt tulajdonosa felhivatik, hogy azon körösvény megjelenésétől számított 15 nap alatt a község birójánál annál is inkább jelentkezék, mert ellenesetben a borjú, mint gazdátlan jószág, az 1894. évi XII. t.-c. 105. §-a értelmében el fog árvereltetni.

K.-Helmecz, 1900. március 24-én.

Izsépy h. főszolgabiró.

985/I. 900. A szerencsi járás főszolgabirójától.

#### Körözés.

Klemes János m.-zombori lakos folyó évi március hó 25-én reggel a 164. sz. vasúti őrháznál egy 1 évesnek látszó szennyes szőrű bika-borjút bitangóságban találván, miután tulajdonosa ez ideig sem jelentkezett, körözését elrendelem.

Szerencs, 1900. március 29.

Bárczy Gusztáv, szolgabiró.

#### A szerkesztő póstája.

F. E. dr. urnak — Helyben. Köszönöm bizodalmas sorajdat. Az adresszált nincs itthon. Mához egy hétig apróra megbeszéljük.

K. Erzsike. — M.-Sziget. Ha megengedi, a mire szépen kérem, szíves beleegyezésével a »népmondá"-t el-  
tenném jövő évi napjaink közlendői közé. — Az ígért novellát várom.

Ella. — Rákóczi. Közlését megkezdem a jövő számban. Szíves türelmeért köszönetünk.

Mf. A szerkesztő írta. Amaz is ő volt.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Ehlert Gyula.

## Hirdetések.

### Keztyü- és kötszer-üzlet megnyitás.

Tisztelettel értesitem a nagyjérdemű közönséget, hogy a főtéren, a Rákóczyl és Kazinczy-utca sarkán, a Róth Bernáth-féle házban egy

### Keztyü- és kötszer-üzletet

nyitottam. Ajánlom saját készítményű férfi-, női és katona-keztüimet; továbbá dus választéku raktáramat sérvektőkben, nadrág- és hastartókban, irigateurökben, szarvasbőr- és gummi áru különlegességekben.

Keztüiket tisztításra és javításra elvállalok.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközlök.

Számos látogatást kérve maradtam

tisztelettel:

Lukács István,  
keztüis és kötszerész.

Tk. 2293/1900. szám.

## Hirdetmény.

Orosz-Patak község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendelettel képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi 29. t.-cz. 15—18 és az 1891. évi 16. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t.-czikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatban foganatosították.

E czélból az átalakítási előmunkákat hitelesítésre és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1900. évi április hó 24-én fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1) Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2) Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. évi 29. t.-cz. 15—18 és az 1889. évi 38. t. cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létre jöttét a kiküldött bizottság előtt előszóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton, nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek;

3) azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatósága Homonnán, 1900. évi március hó 22-én.

Dr. Oláh, kir. albiró.

### Perbenyik és vidéke fogyasztási és értékesítési szövetkezet

1900. évi április hó 11-én délután 3 órakor

a perbenyiki iskola tantermében

### rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 23. §-a értelmében ezennel meghivatnak.

#### Napirend:

1. Elnöki megnyitó.
2. A múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
3. A mérleg megállapítása s a tiszta jövedelemről való rendelkezés.
4. Az alapszabályok módosítása.
5. Az igazgatóság kiegészítése és a felügyelő bizottság választása.
6. Esetleges indítványok.

Az 1899. év december hó 31-én a tagok száma 177, üzletrészeinek száma 233. — Az év folyamán belépett 275 tag 357 üzletrészszel.

A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Perbenyik, 1900. márc. 26.

Az igazgatóság.

## Hirdetmény.

Bodrog-Keresztur község vadászati joga 1900. október hó 1-től számítandó 6 évre 1900. évi április 19-en d. u. 3 órakor fog a község házánál árverés útján haszonbérbe adni.

Az árverési feltételek az előjárásnál megtekinthetők.

Bodrog-Keresztur, 1900. március 22.

Belánszky,  
jegyző.

Venglárceks István,  
biró.

V. 20/3. 1900. szám.

## Árverési hirdetmény.

Alólikt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszék 1899. évi 4737. polg. számú végzése következtében Dr. Glück Jónás bírtai ügyvéd által képviselt Bírtai hitelbank részvénytársaság javára Weinberger Emanuel homolykai lakos ellen 860 kor. s jár. erejéig foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 1370 koronára becsült lovak, szarvasmarhák, takarmányból álló ingóságok, nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a sztrópkói kir. járásbírósg 1900. évi V. 20/3. számú végzése folytán 860 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi április hó 1-ső napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódj és eddig összesen 254 kor 42 fi lérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Hom.-Olykán, Kr.-Olykán és folytatólag Alsó-Olván leendő eszközzésére 1900. évi április hó 9-ik napjának d. e. 10 óraja határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivtatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében k szpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is eladtni fognak.

Kelt Sztrópkón, 1900. évi március hó 20-ik napján.

Bodnár Jenő, kik. végrehajtó.

3697/IV. 900. sz.

## Hirdetmény.

Az 1897. évi I-ső t.-cz. 3. §. alapján Sáros-Patakon marhasó áruda kezelésére ezennel pályázat nyitattik, melyre a zárt írásbeli ajánlatok a s.-a.-ujhelyi kir. pénzügyigazgatósághoz 1900. évi április 20-án délelőtt 9 óráig nyujtandók be.

Az engedélyes sóárus köteles az árusításra megkivántató marhasót az akna-szlatinai főbányahivatalnál készpénzért beszerezni s azt saját költségén az áruda helyére szállítani.

A heti sómennyiség a felállítandó sóárudánál 2000 klg. ramban van megállapítva.

A sóárus a marhasóért Akna-Szlatnán métermázsánként 10 koronát fizet.

A benyujtandó ajánlat arra terjedjen ki, hogy ajánlattevő mily áron fogja a marhasót a vevő feleknek elárusítani.

A pályázók 1 kor. bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlatokat a fent megjelölt határidőig a s.-a.-ujhelyi kir. pénzügyigazgatóság főnökénél tartoznak átadni. Az ajánlathoz csatolandó még a magyar állampolgárságot erkölesi és vagyoni állapotot, nemkülönb a nagykorúságot igazoló bizonyítvány.

Egyéb feltételek a s.-a.-ujhelyi kir. pénzügyigazgatóság és püöri biztosságnál megtekinthetők.

S.-A.-Ujhely, 1900. március 27.

Talapkovics,

kir. tanácsos, püügazgató.

## Legjobb a Kőbányai polgári sörfőzde SÖRE,

melyből raktárt és palaczkozást a Rákóczi-utca „Hungária” szálloda pincze helyiségében rendeztem be. Majdnem minden koresmában és üzletben kapható.

Maláta barátsör is raktáron van.

Rübner Herman

a Polgári sörfőzde r. t. főraktárosa.

Richter-féle

### Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-  
dörzsölésként alkalmaztatik köztvényknél, csúznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bérbétkü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER P. AD. és társa, RUDOLSTADT  
cs. és kir. udvari szállítók.



# RÉVÉSZ SÁNDOR női- férfi divat-áru és confectio terme

Maison de Luxe.

BUDAPEST, VII. Csömöri-ut 6.

Mesterei szabással készítik elegáns öltözéket különleges szövetekből.

Divattermem párisi mintára van berendezve, s a toilette-okat kizárólag eredeti modellek után készítem.

Női kalapokat, azok alakítását eredeti modellek mintájára mérsékelt ár mellett eszközölöm.

Alsó (Joupon), Divatkelme, Ernyő, (nap- és esernyő), Fátyol, Fehérnemű, Férfi-kelengye, Fügöny, Füző, (mieder), Gyermek-kelengye, Illatszér, Ingek, (blouse), Kesztyű, Mosó (creton, batist de laine), Nyak-diszek (Jabot), Női kelengye, Selyem- és szőnyeg-árak

versenymentes beszerzési telepe.

Szigoru üzleti elvek.

## Nagyságos asszonyom!

Megkülönböztetett tisztelettel van szerencsém nagyrabecsült tudomására hozni, hogy tavaszi eredeti újdonságaim megérkeztek. Rendkívül nagy súlyt helyezek arra, hogy az előkelő hölgyközönség szükségletét ugymint ezideig, a jövőben is szigoruan oleső szabott árak mellett a legújabb (heute nouveauté) és legjobb kivitelben beszerezhesse nálam.

Daczára az idei nagy áremelkedésnek, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az idei korán és nagymennyiségben eszközölt bevásárlásaim folytán az összes áru készletemet minden áremelés nélkül bocsájthatom forgalomba. **20 koronán felüli rendelvényeket bérmentve szállítok; idegen szövetekből is készítek toilette-okat.**

Amidőn még az alantirottokról szives tudomást venni sziveskedjék, kérem megtisztelő rendelvényeit, melyeknek lelkiismeretes és pontos teljesítéséről cégem jóhírve kezeskedik.

Kitünő tisztelettel

**Révész Sándor.**

Általános megjegyzések a vidéki rendelvényekre vonatkozólag.

Teljes felelősséget vállalok a nálam vásárolt árukért, meg nem felelőt visszaveszek és kívánatra az érte fizetett összeget is visszatérítem.  
Levébeli megrendeléseket lelkiismeretesen teljesítek.  
Választék küldeményeket az összeg előzetes beküldése mellett a kívánt cikkből eszközölöm; meg nem felelő áruért az összeget postafordulattal visszaküldöm.  
Rendelvényeket a beérkezés napján pontosan intézek el.  
Mérték után készülő rendelvényeket a lehető legrövidebb idő alatt szállítok, a pontosság érdekében mintadarabot kérek.  
Mintákat kívánatra bérmentve küldök, de szükségesnek találok a cikket megnevezni, t. i. mily használatra szükségeltetik.

Szántalan és nyomban szárado

Törvényileg védve!

Veritabl Lauqe Christoph.

**Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK**

... az olaj...  
... a mázolás...  
... a színezetlenség...  
... a színezetlenség...  
... a színezetlenség...

**Christoph Ferenc,**  
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.  
Prága, K. Berlin.

Kapható S.-A.-Ujhelyben: Malártsik György és Bilanovits István fűszerkereskedésekben.

## Eladó

Tizezer darab I-ső osztályu furmint vessző ezrenként 8 koronáért

**Bánóczy Kálmánnal**

S.-A.-Ujhelyt.

### ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bé-beadását avagy bérbevetelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem

Jóhírnevű vendéglőmben kitünő asztali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,  
S.-A.-Ujhely. Korona u.

S.-A.-Ujhely város polgármesterétől.  
1653/900. I. sz.

## Versenyárgyalási hirdetmény.

S.-A.-Ujhely rendezett tanácsu város képviselő testülete folyó évi 6/876—900. sz. határozatával a közbiztonság szükségessége vált pótmunkálatok kivételét 9674 korona költségvetési összeg keretén belül elhatározta ezen építkezéseknek versenyárgyalás útján biztosítására határnapul a f. évi április hó 6. napjának d. e. 10 órája a tanácssterembe kitűzetik.

Felhívatnak vállalkozni óhajtok, hogy a költségvetési összegnek 5%-át azaz 483 korona 70 fillér készpénz biztosítékot tartalmazó írásbeli zárt ajánlataikat a fent jelzett napon a szóbeli árlejtés megkezdése előtt délelőtti 1/2 10 óráig annál is inkább nyújtsák be, mivel a későn érkezettek figyelembe vételét nem fognak.

A pontban 10 órakor kezdődő szóbeli versenyárgyaláson azok, kik írásbeli zárt ajánlatot is tettek, újabb bánatpénz letételére nem kötelezettek, a zárt ajánlatok azonban csak a szóbeli versenyárgyalás után fognak felbontatni.

Az építkezés az árlejtésre vonatkozó feltételek és műiratok az építészeti felügyelő hivatalos helyiségében naponta megtekinthetők.

S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi márczius hó 10.  
Székely, polgármester.

LEGLÖCSŐBB POLITIKAI NAPILAP. TERJEDELME 24-32 OLDAL NAPONKÉNT. MEGELŐZ MINDEN MÁS NAPILAPOT 12 ÓRÁVAL.

**MAGYAR NEMZET**

EGY SZÁM 8 FILLÉR.

ELŐFIZETÉSI ÁR.  
1 HORA 2 KORONA.  
1/4 ÉVRE 6 KORONA.

MUTATVÁNY SZÁM 6 NAPIG INGYEN CIM: MAGYAR NEMZET BUDAPEST, KEREPESI-ÚT 54. ATHENAEUM.

50,000 db. gyökeres  
**Furmint vessző**  
ezrenként 24 koronáért kapható

**Láczay László,**  
szőlőbirtokosnál  
Sárospatakon.

**Házi asszonyok figyelmébe**  
ajánlom

kitűnően kezelt hentes áruimat u. m.:

|                                               |                 |
|-----------------------------------------------|-----------------|
| Naponta friss olvasztott szalonna zsír kilója | 1 kor. 12 fill. |
| Fehér sós szalonna                            | 1 kor. — fill.  |
| Paprikás (pörkölt)                            | 1 kor. 36 fill. |
| Füstölt                                       | 1 kor. 12 fill. |
| Füstölt kolbász                               | 1 kor. 50 fill. |
| Füstölt kolbász száraz                        | 2 kor. 40 fill. |
| Páczolt sonka csonttal                        | 1 kor. 36 fill. |
| Páczolt sonka csont nélkül                    | 1 kor. 44 fill. |

**Pontos és gyors kiszolgálát.**

Megrendelések posta-távirda útján intézendők

Sürgönyezim Karner J.

**KARNER JÓZSEF,**  
hentes üzletébe Nyiregyházán.

**Hárslevelü és Furmint**

gyök. fás párosított szőlőajtványok

130—145 forintig

portális és monticolán.

Gyönyörű Portális és Rupestris-Monticola  
(Francia eredetű)

gyökeresek 10—18 forintig.

Két éves csemege ojtványok remek nagy gyökérrel 120 frt.

**E L E K Á R P Á D-nál**

Sajó Szent-Péter.

Igen sok külföldi francia, angol és német  
szer van hirdelve és ajánlva fiatal emberek részére  
**gyötrő bajok** és kellemetlen **betegségek** ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata  
orvosilag javasolva van, a **legcélzesebb és leg-  
jobb a**

**SANTAL-EGGER**

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-  
indiai Santal-olajból készült és az orvos  
urak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr., postán bérmentve; a pénz  
előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt  
20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a „Nádorhoz”, Budapest, VI. Váci-  
körút 17 szám.

**!! Eladó !!**

a miniszteri szokványszabályzatok betartása mellett  
800,000 I. oszt. **szavatolt fajtisza**, ojtáshoz válo-  
gatott **Rip. Portalis** ezrenként 7 frttal, II. oszt. 3 frt.  
**Solonis és Rup. Monticola** ezre 8 frt, II. oszt.  
4 frt. Gyökeresek I. oszt. 18 frt, II. oszt. 10 frt. Európai  
simák és gyökeresek olesón.

**Agrárkölcstont igénybevevők**

és szőlőtelepítők

figyelmébe ajánlom szokomin. gyök. fásajtványaimat  
(hólyagos **Furmint**, mézes **Olasz rizling**, Mustos,  
Muskotályok, Chasselások stb. stb.) **Csemegek és**  
**különlegességek** (lugasnak és gyűjteménynek) 175  
fajban olesón.

**Őszi barack fajtványok** darabja 20 kr.,  
száza 18 frt. Kik e lapra hivatkoznak, a legmesszebb-  
menő árkedvezményben részesülnek. Hitelképes egyének  
részletfizetésre is. — Saját termésű **bor** 14—20 kr.

„Milleniumtelep” Nagyösz.

**Az Angyaldombi szőlőajtvány telep kezelőségénél**

Zomba (Tolna m.)

eladó még ca 250 ezer ritka szép, jól összefort szokvá-  
nyszerű gyökeres. fás és zöld ojtvány:

u. m. Bakator, Mustos fehér. Ol. rizling, Arramon, Alic bousche,  
Kadarka, Csasl. blanc, Chasl. roug Rip. portalis alanyon **100—105**  
**frt**ig, 50 ezer furmint portalison **115 frt**. Rup. monticol,  
Arramon Rupest, Gamay couder és Rup. mettalica alanyon **105—115**  
**frt**ig; 15 ezer furmint Rup. monticolán **120 frt**, ca 50 a  
legfinomabb Chasla, Muskotály és csemege faj ojtvány u. m. Muse.  
alexandr., M. bordelle, M. passatuti, M. ottonel, M. hamburg blac,  
M. frontignon roug, Made royal stb. száza **13—15 frt**ig, ezre  
**120—125 forint**ig.

100 ezer gyökeres zöld ojtvány egyszerű párosítás-  
sal mézes fehér, mustos fehér, ol. rizling ezre **100 frt**.

50 ezer zöld ojtvány egyszerű párosítással Bakator,  
Mustos fehér, Chasl. roug, Járdoványi, ol. rizling, mézes  
fehér portalis alanyon **55 frt**, monticolán **65 frt**.

Fajtisza amerikai sima és gyök. vesszők u. m.:

|                                | sima |     | gyök. |     | Százeker drbon felüli<br>megrendelésnél némi<br>engedmény. Fajtisza<br>gyökeres és sima ki-<br>válóbb Rupestris Hy-<br>bridek, külön-külön<br>névvel ellátva. |
|--------------------------------|------|-----|-------|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                | I.   | II. | I.    | II. |                                                                                                                                                               |
| Riparia selecta (portal) — — — | 6    | 2   | —     | —   |                                                                                                                                                               |
| „ portal gloir de Montp.       | 6½   | 3   | 12    | 8   |                                                                                                                                                               |
| Rup. monticola — — — — —       | 9    | 5   | 18    | 12  |                                                                                                                                                               |
| „ mettalic — — — — —           | 10   | 6   | 20    | 12  |                                                                                                                                                               |
| „ Gamay couderce — — — —       | 10   | 5   | 18    | 12  |                                                                                                                                                               |
| „ gron colmár — — — — —        | 10   | 5   | 18    | 12  |                                                                                                                                                               |
| „ Arramon gausin — — — —       | 10   | 5   | 18    | 12  |                                                                                                                                                               |
| Solonis — — — — —              | 9    | 5   | 18    | 12  |                                                                                                                                                               |

székéneggel fentartandó 1½ millió európai gyök. vesszőt

u. m. Nemes kadarka 5 frt, 2 éves erős 7 frtban, Ol. rizling, Ezerjó ezre 8 frt.  
Mézes fehér, Rajnai rizling, Vörös veltelin, Zöld szylvani, Nagyburgundi, Oporto,  
Alic, bousch., ezre **10 frt**. Arramon, számtalan Muscat faj, mint Muse. croqu,  
Alexandr. Lunel, Frontignon roug, D. Rob, Hogg Ferd. Lesseps, Passatuti, Chas.  
fajok nagy választékban **15—30 frt**ig.

A legkiválóbb fehér, vörös kék, csemege, Chasselas  
és Muskotály borsfajokból ca 600 fajban sima vesszők.

Kimerítő árjegyzéket megkeresésekre alulírott által küldetik. A vesszők  
fajtiszaságáért jótállás, megrendelések az ár -val fenti címre vagy a tulajdonoshoz

**Willinger Márton.**

Zomba (Tolna m.) intézendők.

Az I. országos mezőgazdasági kiállításon a telep a legnagyobb  
collectioval 165 fajjal volt képviselve s az I-ső díjjal, nagy arany-  
éremmel, borai után a II-ik díjjal, ezüst éremmel lett kitüntetve.

**Keil-lakk**

(Glasur)

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára, 1 nagy palack ára 1 frt  
35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

**Viasz-kenőcs**

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-  
szer kemény padló számára. 1 kö-  
csög ára 60 kr.

**Arany-fénymáz**

képekreték stb. bearanyozására.  
1 kis palack ára 20 kr.

**Fehér „Glasur“-fénymáz**

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.  
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók

**BEHYNA TESTVÉREK** cégénél **S.-A.-UJHELY.**

**Gózerőre berendezett vegyi ruhatisztító, mü-, selyem-, kelme- és szövet ruha-festő**

üzletben elvállalok tisztításra: fejtetlen és fejtett báli-, utcai-, selyem-, plüsch-, szövet- és kreton ruhákat bármily dus díszítéssel. Továbbá uri- és női öltönyöket, báli szalon és frakk öltönyök tisztítását, bevasalását a legolcsóbb árak számítása mellett, ugyszintén fehér glaszé keztyüket.

Festésre minden megunt színű, vagy színét hagyott női- és férfi ruhákat a volt eredeti színben vagy a legdivatosabb színekben.

**Báli- és alkalmi ruha kívánatra 24 óra alatt tisztítatik.**

Festésre adandó tárgyak 8 nap alatt festetnek.

Nagy műhelyem gózerőre akképen van berendezve, hogy az időjárás és évszak a munkák kivételére befolyással nem bír és így a rendelések bármely időszakban tehát télen is átvételnek és pontosan elkészítetnek.

Vidéki megbízásokat posta-utánvétellel a legpontosabban teljesítek.

Magamat becses pártfogásába ajánlva maradtam,

mély tisztelettel:

**Rakovszky Sándor,**

vegyi tisztító és kelmefestő.

S.-A.-Ujhely, Beresényi-utca 45. szám (volt Sole-féle) saját házában a fogházzal átellenben.

**HOFMEISTER IGNÁCZ**

**KIS-KUN-HALASI szőlőbirtokos,**

ajánlja a legutóbbi évi termésű, tisztán kezelt, saját termésű kitünő borait a következő faj szőlőkből:

|                                          |            |
|------------------------------------------|------------|
| Kadarka pirhanyós fehér hektoliterenként | 36 korona. |
| Magyarka fehér                           | 40 korona. |
| Burgundi veres                           | 40 korona. |
| Kövivinka fehér                          | 44 korona. |
| Rizling fehér                            | 50 korona. |

A borok szállításához eladó kölesön hordót ad, a mely 3 hó alatt sérületlen állapotban bérmentve visszaküldendő.

A szállítás az áruk utánvételezése mellett történik.

Ugyancsak nála kapható nagyobb mennyiségű **3-szor permetezett és kénporozott sima bor** és **csemege szőlővessző.**



**1.000.000**

**KORONA ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!**

**Az összes 50.000 nyeremény JEGYZÉKE.**

A legnagyobb nyerem. legszerencsésebb esetben: **1.000.000 korona**

A nyeremények részletes beosztása a következő:

| Készpénzben fizetendő. | Jutalom | Korona |
|------------------------|---------|--------|
| 1                      | Jutalom | 600000 |
| 1                      | nyer. á | 400000 |
| 1                      | " "     | 200000 |
| 2                      | " "     | 100000 |
| 1                      | " "     | 90000  |
| 1                      | " "     | 80000  |
| 1                      | " "     | 70000  |
| 2                      | " "     | 60000  |
| 1                      | " "     | 40000  |
| 5                      | " "     | 30000  |
| 1                      | " "     | 25000  |
| 7                      | " "     | 20000  |
| 3                      | " "     | 15000  |
| 31                     | " "     | 10000  |
| 67                     | " "     | 5000   |
| 3                      | " "     | 3000   |
| 122                    | " "     | 2000   |
| 3                      | " "     | 1000   |
| 3                      | " "     | 500    |
| 10                     | " "     | 300    |
| 10                     | " "     | 200    |
| 3900                   | " "     | 170    |
| 4900                   | " "     | 130    |
| 50                     | " "     | 100    |
| 3900                   | " "     | 80     |
| 2900                   | " "     | 40     |

**50,000** nyer. és jut. összegben **13.160,000**

Nyujtsanak kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik

**100,000** sorsjegyre **50,000**

**pénznyeremény** jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét **pénznyereménnyel** húzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

**egy millió korona.**

Egészben tizenhárom millió **160.000** korona lesz kihuzva és az egész vállalat **állami felügyelet alatt áll.**

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:

egy nyolcadad (1/8) frt —.75 vagyis 1.50 kor.  
egy negyed (1/4) „ 1.50 „ 3.— kor.  
egy fél (1/2) „ 3.— „ 6.— kor.  
egy egész (1) „ 6.— „ 12.— kor.

**utánvét** mellett vagy az összeg **előzetes beküldése** ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

**f. é. április hó 7-ig**

kérünk hozzánk beküldeni.

**Török A. és Tsa**

**BANKHÁZ**  
**BUDAPEST,**

V., Váci-körút 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három millió koronát

Rende ölevél levágando. **Török A. és Társa főelárusítók Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget — korona összegben } utánvételezni kérem.  
} postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím: \_\_\_\_\_

Mint

legmegbízhatóbb,

és

legolcsóbb, friss

gazdasági, konyhakerti

és virág

**MAGVAK**

beszerzési forrása

**Malártsik György**

fűszer-, csemege-, bor-, thea-, rum-, cognac-, festék-, ásványvíz és mag kereskedése

**S.-A.-UJHELY.**

**Ingtalan birtok-eladás.**

A **Stépán Borbála** örökösei részéről részletenként és eladásra bocsájtatik:

Máleza község és határában: Belsőség 15 cat. hold épületekkel; szántó föld 245 cat. hold; rét 315 cat. hold; erdő 19 cat. hold.

Petrik községben: Belsőség 5 cat. hold épületekkel; szántó föld 46 cat. hold; rét 145 cat. hold.

Nagy-Ráska községben: Belsőség 4 cat. hold épületekkel; szántó föld 197 cat. hold.

Kis-Ráska községben: Belsőség 3 cat. hold épületekkel; szántó föld 210 cat. hold; rét 70 cat. hold; erdő 18 cat. hold.

Hegyi község határában: szántó föld 56 cat. hold.

Értekezhetni az eladás iránt **Dókus Mihály** s.a.-ujhelyi és **Besseney István** migléczi lakosnál (u. p. Gálszécs).

Alapítva  
1866.

Alapítva  
1866.

Minden rendszerű  
**Gőzkazánokat,**  
 Szesz- és viz-tartályokat,  
 Henze-féle főzőket,  
 Czefre-előkeverő-kádakat,  
 továbbá mindennemű  
 gőzkazán- és gőzmozgony-javításokat  
 s egyéb kazánmunkákat  
 legszolidabb kivitelben s jutányos áron szállít és eszközöl

## Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntödéje  
**KASSÁN.**

A legnagyobb cipőraktár S.-A.-Ujhelyben.

### Halász Herman

ezelőtt

## Özv. Rozsássy Lajosné

S.-A.-Ujhelyt, főtér, a „Vadász-kürt“ szálloda épületében.

Ajánlja nagy raktárát

valódi karlsbadi uri-, női- és gyermek cipő  
 különlegességekben,

ugyszintén a legfinomabb uri- és női czuggos és fűzős

### Sevro-czipőit.

Egyedüli raktára:

urak, hölgyek és gyermekek számára, a mai korban legszebb  
 és legezészerűbb viseletű

**Triumph (Győzelmi) és Viktória cipőknek.**

A legizlésesebb séta- és tánc cipők minden színben.  
 Elismert legjobb crémek és festékek Sevro és színes cipőkhöz.

A legolcsóbb árutól — a legfinomabb áruig.

Óriási választék.

A legjobb anyagból készült minden fain cipő.

## Honi butor raktár!

### Értesítés.

Van szerencsénk a helybeli és vidéki n. é. közönségnek  
 becses tudomására hozni, miszerint **Rakoczy-utca Róth Bernáth-**  
**féle hazban egy, a mai kor kívánalmainak megfelelőleg berendezett**

## Butorraktárt nyitottunk

hol is mindenféle stílus: ebédlő, háló, szalon stb. berendezéseket  
 raktáron tartunk.

Kívánatra bármely e szakba vágó munkát saját izlés  
 szerint, valamint

### mindennemű épület munkákat

üzleti berendezéseket a legrövidebb idő alatt s a legjutányosabb  
 árban elvállalunk.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

tisztelettel

**Büchler Ferencz és Fia.**

Jutányos áruk. — Pontos kiszolgálás.

## Első zemplén-megyei honi butor-csarnok S.-a.-Ujhelyben.

### Értesítés.

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közön-  
 ség becses tudomására hozni, hogy a „Vörös ökör“  
 emeletén lévő 5 teremben a legkényesebb izlésnek is  
 teljesen megfelelőleg jól berendezett

## BUTORRAKTÁRAMAT

a n. é. közönség kényelmére ezzel kapcsolatosan ugyanott  
 a földszinten egy **nagyszabású butorraktárral**  
 megnagyobbítottam.

Kik eddig nálam bevásárolni szivesek voltak, meg-  
 győződhetnek azon állításom igazságáról, hogy raktáram-  
 ban csakis jó és szolid minőségű és bárminő kívánalom-  
 nak megfelelő izlésteljes áruim vannak, miért is kérem  
 e kedvező alkalmat megragadni és ígérem, hogy a n.  
 é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igye-  
 kezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

**WILHELM HENRIK.**

Sürgöny-czim: „KEGYELET“ S.-A.-Ujhely.

## A KEGYELET

temetkezési  
 vállalat

S.-A.-Ujhelyben



## A KEGYELET

temetkezési  
 vállalat

S.-A.-Ujhelyben

elvállal mindenféle temetéseket **vidéken is,** és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Raktáron tart dus választékban: érez- és fakoporsókat, továbbá  
 finom nickl-koporsókat, sarcophágot, mindenféle szemfedeleket,  
 érez-, mű- és élővirág koszorúkat, szallagokat, viasz- és szurok-  
 fáklyákat.

Fakoporsók 1 frittól kezdve feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek  
 7 frittól feljebb, nagynak 1 öl nagyságban 35 frittól egész 700 frittig.

### A „KEGYELET“ temetkezési vállalat S.-A.-Ujhelyben

elvállal kápolnák, termek, szobák bevonását gyászszal, hullák  
 elszállítását és hozatalát, rendelkezik üveges és oszlopos gyász-  
 kocsival, koszoru-kocsival és saját testőrökkel, szóval minden a  
 temetéshez szükségeltető kellékekkel.

A legesekélyebb rendelménynél is gyors és pontos kiszolgálás biztosítottik.

A gyászeset megtörténtével, a hozzátartozók bármi módon tett  
 értesítésére — **vidékre is** — a lehető legrövidebb idő alatt  
 az intézet megbizottja tiszteletét teendő a rendelmény átvétele  
 végett és gondoskodik annak gyors és pontos kiviteléről.

### A „KEGYELET“

temetkezési intézet Sátoralja-Ujhelyben  
 gyászkelemék és gyászfátyolok nagy raktára.

Gyászruhák hölgyek és urak számára 12 óra alatt  
 elkészítettnek.

Kiváló tisztelettel:

**Schön Sándor és Társa.**

Sürgöny-czim: „KEGYELET“ S.-A.-Ujhely.

S.-A.-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén-gyorsajtó“ján.

Dus választék érez és mű-koszorúban, koszoru-szallagokban.  
 Pontos és olcsó kiszolgálás bármely csekély rendelésnél is.

Legnagyobb és legolcsóbb raktár egész Zemplén-megyében és  
 mindenütt érczkoporsókat és szurok-fáklyákat.